

**T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SPOR YÖNETİMİ BİLİM DALI**

**ENGELLİ VE ENGELLİ OLMAYAN
ÖĞRENCİLERİN BÜTÜNLEŞMESİNDE OKUL
YÖNETİMİNİN TUTUMLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Filiz TAŞCI

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mustafa Zahit SERARSLAN

İSTANBUL, 2019

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SPOR YÖNETİMİ BİLİM DALI

ENGELLİ VE ENGELLİ OLMAYAN
ÖĞRENCİLERİN BÜTÜNLEŞMESİNDE OKUL
YÖNETİMİNİN TUTUMLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Filiz TAŞCI

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mustafa Zahit SERARSLAN

İSTANBUL, 2019

T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SPOR YÖNETİMİ BİLİMLERİ

Tezin Adı: Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi

Öğrencinin Adı Soyadı: Filiz Taşcı

Tez Teslim Tarihi: ... / ... / 2019

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları yerine getirmiş olduğu Sağlık Bilimleri Enstitüsü tarafından onaylanmıştır.

Prof. Dr. Fehim COŞAN
Enstitü Müdürü
İmza

Bu Tez tarafımızca okunmuş, nitelik ve içerik açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak yeterli görülmüş ve kabul edilmiştir.

_____
Jüri Üyeleri

_____
İmzalar

Tez Danışmanı
Doç. Dr. M. Zahit SERARSLAN

Üye
Dr. Öğr. Üyesi Haluk SAÇAKLI

Üye
Dr. Öğr. Üyesi Serap MUNGAN AY

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazıma kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışımın olmadığını, tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi ve tez çalışması sırasında faydalandığım diğer tüm bilgi ve yorumlara da kaynak gösterdiğimi beyan ederim.

Filiz TAŞCI

İmza

TEZ YAZIM KILAVUZU UYGUNLUK ONAYI

“Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi” adlı Yüksek Lisans tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan
Filiz TAŞCI
İmza

Danışman
Doç. Dr. Mustafa Zahit SERARSLAN
İmza

Enstitü Yetkilisi
İmza

ÖNSÖZ

Bu tezin yazılması aşamasında çalışmamı sahiplenerek, titizlik ile takip eden danışmanım Doç. Dr. Mustafa Zahit SERARSLAN'a değerli katkı ve emekleri için en içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Bu vesile ile tüm hocalarıma ve ayrıca çalışmamın yürütülmesi esnasında destek ve sabırlarını esirgemeyen aileme ve arkadaşlarıma, ismini sayamadığım emeği geçen herkese candan teşekkürlerimi sunuyorum.

İstanbul, 2019

Filiz TAŞCI

ÖZET

ENGELLİ VE ENGELLİ OLMAYAN ÖĞRENCİLERİN BÜTÜNLEŞMESİNDE OKUL YÖNETİMİNİN TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Filiz Taşcı

Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı

Spor Yönetimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mustafa Zahit Serarslan

Temmuz 2019, 154 Sayfa

Bu çalışma ile engelli öğrencilerin ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin sergilediği tutumların değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda okul yöneticilerine, engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesine yönelik sorular sorulmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul il merkezli olmak üzere Üsküdar ve Ümraniye ilçelerindeki kamu ve özel okullarda yönetici olarak görev yapan okullarında kaynaştırma uygulamasına tabii çocuklar bulunmakta olup, toplamda 23 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Veri toplama işlemi google formlar üzerinden yapılan ve 67 adet tutum cümlesinden oluşan bir anket ile gerçekleştirilmiştir. Üsküdar ilçesinin sosyo-ekonomik düzey açısından üst sosyo-ekonomik düzeyde, Ümraniye ilçesinin ise alt sosyo-ekonomik düzeyde olduğu düşünülmektedir. Anketten elde edilen veriler frekans, yüzde, aritmetik ortalama, ikili gruplar için MannWhitney U testi, çoklu gruplar için KruskaVallis H Testi uygulanarak sonuçlar tablolar halinde gösterilmiştir.

Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Okul yöneticilerinin engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesindeki tutumları araştırma bulgularına göre; okul yöneticilerinin

kaynaştırma uygulamaları hakkındaki görüşleri değerlendirildiğinde, bu uygulamaları yararlı olarak değerlendirmelerine karşın aynı zamanda amacına hizmet etmeyen uygulamalar olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir. Eğitim kurumlarında görev yapan okul yöneticilerin ve öğretmenlerin, kaynaştırma eğitimi ile ilgili yeterliklerineksik olduğugrlmştir. Okullara kaynaştırma eğitimi konusunda eğitimli personel desteği sunulmasının gerekliliği tespit edilmiştir. Kaynaştırma eğitimi için özel eğitim ğretmenlerinin eksikliği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Engelli, Okul Müdürü, Kaynaştırma ğrencisi, Müdür Tutumları

ABSTRACT

EVALUATION OF THE ATTITUDES OF SCHOOL MANAGEMENT IN THE INTEGRATION OF DISABLED AND NON-DISABLED STUDENTS

Filiz Taşcı

Coaching Education Department
Department of Motion and Training Science

Thesis Supervisor: Assoc. Dr. Mustafa Zahit Serarslan

July 2019, 154 Pages

The aim of the study is to assess the attitudes displayed by the school administration in the unification of students with and without disabilities. In this respect, school administrators were asked questions intended to assess the attitudes they displayed in the unification of students with and without disabilities. Study group of the research consisted of 23 school administrators working at independent schools in Üsküdar and Ümraniye districts of Istanbul province which had inclusive students. Data were collected via Google Forms by a survey form consisting of 67 attitude-related statements. In terms of socio-economic level, Üsküdar district is assumed to accommodate a higher socio-economic level whereas Ümraniye is assumed to accommodate a lower socio-economic level. The data obtained from the survey form were subjected to frequency, percentage, arithmetic mean, Mann Whitney U test for two groups and Kruskal Wallis H test for multiple groups and the results were shown in tables.

The typical case sampling method among the purposeful sampling methods was used in the study. According to the results of the study on school administrators' attitudes regarding the unification of students with and without disabilities, the opinions of

school administrators on inclusive education practices were assessed. It was found that, while they assumed these practices to be useful, they also viewed them as practices not serving the purpose. It was revealed that school administrators and teachers working at educational institutions were not competent in inclusive education. Accordingly, it was suggested that, there was the need to provide schools with educated personnel support and special education teachers for inclusive education.

Key words: Handicapped, School Principal, Inclusive Student, Principal Attitudes

İÇİNDEKİLER

İÇ KAPAK.....	
ONAY SAYFASI.....	
BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....	iii
TEZ YAZIM KILAVUZU UYGUNLUK ONAYI.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT.....	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLolar.....	xiii
KISALTMALAR.....	xiii
1. GİRİŞ.....	1
2. GENEL BİLGİLER.....	3
2.1 EĞİTİM NEDİR?.....	3
2.2 ENGELLİ KAVRAMI.....	3
2.3 ENGELLİLİK TÜRLERİ.....	4
2.3.1 Görme Engeli.....	4
2.3.2 Nörolojik Bozukluklar.....	5
2.3.3 Fiziksel (Ortopedik) Engel.....	5
2.3.4 Otizm.....	5
2.3.5 İşitme Engeli.....	6
2.3.6 İşitme-Görme Engeli.....	6
2.4 ENGELLİ ÇOCUKLARIN EĞİTİMİNDEKİ AMAÇLAR.....	6
2.5 ÖZEL EĞİTİMİN TEMEL İLKELERİ.....	7

2.6 KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİ	8
2.7 KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİNİN İLKELERİ	8
2.8 KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİNE İHTİYACI OLAN BİREYLER KİMLERDİR?	9
2.8.1 Zihinsel Yetersizliği Olan Bireyler	9
2.8.2 İŞitme Yetersizliği Olan Bireyler	9
2.8.3 Görme Yetersizliği Olan Bireyler	9
2.8.4 Bedensel Yetersizliği Olan Bireyler	9
2.8.5 Dil ve Konuşma Güçlüğü Olan Bireyler	9
2.8.6 Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Bireyler	9
2.8.7 Otistik Bireyler	9
2.8.8 Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Olan Bireyler	10
2.8.9 Üstün veya Özel Yetenekli Bireyler	10
2.9 KAYNAŞTIRMA YOLUYLA EĞİTİM NEDİR?	10
2.10 KAYNAŞTIRMA UYGULAMALARI	10
2.10.1 Tam Zamanlı Kaynaştırma	10
2.10.2 Yarı Zamanlı Kaynaştırma	10
2.10.3 Tersine Kaynaştırma	10
3. MATERYAL VE YÖNTEM	11
3.1 PROBLEM CÜMLESİ	11
3.2 ARAŞTIRMANIN AMACI	11
3.3 SINIRLILIKLAR	11
3.4 HİPOTEZLER	11
3.5 ARAŞTIRMANIN MODELİ	12
3.6 ARAŞTIRMA GRUBU	12
3.7 VERİLERİN TOPLANMASI VE ANALİZİ	12

4. BULGULAR	14
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	148
KAYNAKÇA	151
EKLER	155
Ek A.1. Kişisel Bilgi ve Görüş Formu	155

TABLolar

Tablo 3.1. Engelli ve Engelli Olmayan Öğrencilerin Bütünleşmesinde Okul	
Yönetiminin Tutumlarının Değerlendirilmesianketi Sonuçlarının	
Güvenirliği	13
Tablo 4.1. Okul Yöneticilerinin Uygulamalar ile İlgili Görüşlerinin Dağılımları.....	14
Tablo 4.2. Uygulamalara Dahil Edilen Çocuklara ilişkin Görüşlerinin Dağılımları .	15
Tablo 4.3. Çocukların Okula Kabullerine ve Kayıtlarına İlişkin Görüşlerinin.....	
Dağılımları	16
Tablo 4.4. Yapılan Ön Hazırlıklara İlişkin Görüşlerinin Dağılımları	17
Tablo 4.5. Yapılan Fiziksel Ortam Düzenlemelerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımları	
.....	17
Tablo 4.6. Okulda Yapılan Eğitim Çalışmalarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımları ..	18
Tablo 4.7. Okul Yöneticilerinin Görev ve Sorumluluklarına İlişkin Görüşlerinin	
Dağılımları	19
Tablo 4.8. BEP ve BÖP'ün Kimler Tarafından Hazırlanmış İlişkin Görüşlerinin	
Dağılımları	20
Tablo 4.9. Yaşanan Sorunlara İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşlerine İlişkin	
Görüşlerinin Dağılımları	21
Tablo 4.10. Yaşanan Sorunlara İlişkin Okul Yöneticilerinin Önerilerine İlişkin	
Görüşlerinin Dağılımları	22
Tablo 4.11. Okul Yöneticilerinin Cinsiyet Değişkeni ile “Engelli ve Engelli Olmayan	
Öğrencilerin Bütünleşmesinde Okul Yönetiminin Tutumlarının	
Değerlendirilmesi” Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı (Mann-	
Whitney U Testi).....	23
Tablo 4.12. Okul YöneticilerininYaş Değişkeni ile “Engelli ve Engelli Olmayan	
Öğrencilerin Bütünleşmesinde Okul Yönetiminin Tutumlarının	
Değerlendirilmesi” Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı (Kruskal-	
Wallis H)	45

Tablo 4.13. Okul YöneticilerininÖğrenim Düzeyi Değişkeni ile “Engelli ve Engelli Olmayan Öğrencilerin Bütünleşmesinde Okul Yönetiminin Tutumlarının Değerlendirilmesi” Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı (Mann-Whitney U Testi).....	75
Tablo 4.14. Okul YöneticilerininGelir Durumu Değişkeni ile “Engelli ve Engelli Olmayan Öğrencilerin Bütünleşmesinde Okul Yönetiminin Tutumlarının Değerlendirilmesi” Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı (Kruskal-Wallis H)	98
Tablo 4.15. Okul YöneticilerininSektör Değişkeni ile “Engelli Ve Engelli Olmayan Öğrencilerin Bütünleşmesinde Okul Yönetiminin Tutumlarının Değerlendirilmesi” Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı (Mann-Whitney U Testi).....	124

KISALTMALAR

BEP	: Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı
BÖP	: Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı
BÖİB	: Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
N	: Eleman Sayısı
RAM	: Rehberlik ve Araştırma Merkezi
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences (Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı)
Std.	: Standart
WHO	: Dünya Sağlık Örgütü
T.C	: Türkiye Cumhuriyeti

1. GİRİŞ

Bireylerin bedensel, zihinsel, ruhsal ya da duyuşsal fonksiyonlarını yeteri derecede kullanamamaları geçmişten bu yana her dönemde gözlenmiştir. Çağımızda dünyamızın bütün her yerinde yeti eksikliği olan bireylere rastlamak mümkündür. Bu doğrultuda engelli bireylere gerekli önemin ve eğitimin henüz çocuk yaşta erkenden verilmesi çok büyük önem arz etmektedir. Birçok engelli olmayan bireyin yapabileceği mesleği, erken önlem ve özel eğitim desteği ile onlar da yapabileceklerdir. Ancak bu bireylerin çok büyük kısmı gerek özgüven eksikliği gerek yeterli eğitim imkanlarının olmaması gerekse fiziki gelişimleri açısından gerekli olan desteğin sağlanamamasından kaynaklı olarak meslek sahibi olamamaktadır ve sosyal hayatın içine dahil olamamaktadır.

Herhangi bir engeli bulunan çocuğun, engellikten kaynaklı oluşan sorunlardan dolayı gelişim sürecinde tüm özellikleri olumsuz yönde etkilenmektedir. Bu çocukların aileleri ve eğitimcileri için, çocukların sahip oldukları engellerin tümünün niteliğini ve birbirlerini nasıl etkilediklerini bilmelerinin büyük önem taşımaktadır. Böylece çocuğun varolan potansiyelinin izin verdiği en üst düzeyde gelişime ulaşabilmesi amacıyla ona sunulacak olan yardımları ve yapılacak olan adaptasyon faaliyetleri belirlenebilecektir.

Özel eğitime ihtiyacı olan çocukların, eğitimlerini öncelikle yetersizliği olmayan diğer çocuklar ile aynı kurumda sürdürmeleri sağlanır. Amaç; çocuğu normal hale getirmek değil, onun ilgi ve yeteneklerini en iyi şekilde kullanmasını sağlamak ve toplum içinde yaşayabilmesini kolaylaştırmaktır.

Bu çalışma ile İstanbul ilindeki engelli olan ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi yapılmaya çalışılmaktadır. Çalışmanın birinci bölümünde, eğitim kavramı, eğitimin önemi, eğitimin işlevleri incelenmiş ve engellilik kavramı ve olgusu incelenerek ele alınmıştır. Eğitim kurumlarındaki özel eğitim çalışmaları ve kaynaştırma uygulamaları da bunlara ek olarak incelenerek ele alınmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünü saha araştırması oluşturmaktadır. Bu bölümde engelli olan ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesine yönelik olarak yapılan ölçek çalışmasına ilişkin bulgular ve sonuçlar yer almaktadır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1 EĞİTİM NEDİR?

“Eğitim, bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir” (Ertürk 1997) “Öğrenme, ya bir davranış değişikliğinin veya yeni bir davranışın oluşması; eğitim ise içinde yaşanılan toplumca arzu edilen davranışların bireyde oluşturulması sürecidir” (Çilenti 1984).

Daha genel anlamı ile eğitim insanları belli amaçlarına göre yetiştirme sürecidir de diyebiliriz. Bu süreçten geçen insanın kişiliği değişir. Bu değişim, eğitim sürecinde kazanılan bilgi, beceri, tutum ve değerler yoluyla gerçekleşir. Günümüzde okullar eğitim sürecinin en önemli kısmını oluşturur. Eğitim yalnız okullarda yapılmaz. Günlük hayattaki eğitim-okul bitişikliği, eğitim denince okulu anımsatır. Oysa, okul dışında da gençleri ve yetişkinleri bir mesleğe hazırlamak ve onların hayata uyumlarını kolaylaştırmak için açılmış kısa süreli eğitim veren kurumlar vardır. Ayrıca eğitim ailede, iş yerinde, asker ocağında, camide ve insanların oluşturdukları çeşitli gruplar içinde de yer alır. En geniş anlamı ile eğitim toplumdaki "kültürleme" sürecinin bir parçasıdır.

2.2 ENGELLİ KAVRAMI

Bireyin yaşadığı sürece yaş, cinsiyet, sosyal ve kültürel faktörlere bağlı olarak toplumda oynaması gereken rollerin yetersizlik yüzünden yerine getirememesi durumudur. Yani birey belli bir zamanda, belli bir durumda yapması istenenleri yetersizlik yüzünden yapamazsa yetersizlik özür-engele dönüşür (Sarı 2000). Engelli çocukların eğitiminin her basamağı (Amaç, ilke, eğitim planı, oyun, okula ve aileye düşen görevler vb.) engelli, aile, öğretmen ve toplum için önem taşımaktadır.

İnsanların fiziksel, zihinsel, ruhsal ya da duyuşsal fonksiyonlarını belli oranlarda kullanamamaları durumu tarihin her döneminde kendini göstermiştir. Günümüzde dünyanın her tarafında yeti yitimi olan insanlara rastlamak mümkündür. Dünya Sağlık Örgütü (WHO)'nün 2011 yılında yayınladığı Dünya Engellilik Raporu'na göre dünyada bir milyardan fazla insan engelli kategorisine girmekte, bunlar arasından yaklaşık 200 milyon kişi ise ciddi işlev bozuklukları yaşamaktadır.

Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı (BÖİB) verilerine göre ise Türkiye’de toplam nüfusun %12.29’u yeti yitimi olan bireylerden oluşmaktadır (Yıldız ve Gürler 2018).

Engelli çocuklara gerekli önemin ve eğitimin verilmesi çok büyük önem taşımaktadır. İşitme engelli çocuklar, zihinsel olarak engeli olmayan çocuklardan farklı değildir. Engelli olmayan pek çok kişinin yapabildikleri meslekleri, onlar da yapabilirler. Ancak bu çocukların çok büyük bölümü gerek özgüven eksikliği, gerek yeterli eğitim imkanlarına sahip olamamak, gerekse fiziksel gelişimleri açısından desteklenemediklerinden dolayı meslek sahibi olamamakta, sosyal hayatın içine katılamamaktadırlar. Öte yandan, insan hayatının eğitim açısından en önemli döneminin okul öncesi dönemi olduğu bilinmektedir. Çocuklar gelişimlerinin büyük bölümünü bu dönemde tamamlarlar. Bu perspektifle engelli çocuk eğitimine baktığımız zaman ise, okul öncesi dönem eğitimi engelli çocuklar için çok daha büyük önem kazanmaktadır (Karşal ve Malkoç 2013).

2.3 ENGELLİLİK TÜRLERİ

Tüm çocuklar gibi engelli çocuk için de hayatın ilk yıllarının (0-6 yaş), çocuğun genel gelişimi üzerinde büyük etkisi vardır. Bu nedenle, engelli çocuğun “erken müdahaleyi içeren eğitimi, çocuğun sahip olduğu engel veya engellerin olumsuz etkilerini azaltmaya ve varolan kapasitesini en üst düzeyde gelişmeye yardımcı olacaktır. Herhangi bir engele sahip olmak, bir çocuğun gelişiminin tüm yönlerini olumsuz yönde etkiler. Bu çocukların aileleri ve eğitimciler için, çocuğun sahip olduğu engellerin herbirinin niteliğini ve birbirlerini nasıl etkilediklerini bilmek çok önemlidir, böylece çocuğun varolan potansiyelinin izin verdiği en üst düzeyde gelişime ulaşabilmesi için ona sunulacak yardımları ve yapılacak adaptasyonları belirleyebilirler. Bu çocuklarda görülmesi mümkün olan başlıca engel türleri şunlardır:

2.3.1 Görme Engeli

Görme engeli, görme duyusunda meydana gelen kayıptır ve kaybın derecesi kişiden kişiye farklılık gösterir. Görme engelli kişilerin çok az bir kısmı tamamen görmeyen ya da sadece ışık algısı olan kişilerden oluşur. Bu grubun dışında kalan kişilerin pek çoğunda, günlük hayatlarını kolaylaştıracak kadar fonksiyonel bir (residüel) görme duyusu olduğu bilinmektedir. Görme engelinin meydana geldiği yaş ve kaybın

derecesi, çocuğun bu durumdan nasıl etkileneceğini, mümkün olan en üst kapasitede gelişim sağlanabilmesi için alınacak önlemlerin türünü ve ne tip adaptasyonların yapılması gerektiğini belirleyen başlıca etkenlerdir. Sosyal gelişim, motor gelişim, bilişsel alanlar ve dil gelişimi; görme engelinin etkilediği bazı ana gelişimsel alanlardır. (Ayyıldız 2007)

2.3.2 Nörolojik Bozukluklar

Çok engelli çocukların pek çoğunda merkezi sinir sistemi rahatsızlıklarından biri veya birkaçı bulunabilir. Çeşitli derecelerdeki zihinsel gerilik, serebral palsi (beyin felci), epilepsi, hareket veya davranış bozuklukları bunlardan en yaygın görülenleridir. Çocukta meydana gelen nörolojik bozuklukların pek çok sebebi olabilir. Çocuklarda meydana gelen nörolojik bozuklukların büyük kısmını, erken, geç veya güç doğumda ya da doğum öncesinde bebeğin yaşadığı kardiyak (kalple ilgili) problemlerden kaynaklı oksijen yoksunluğu oluşturur. Bebek anne karnında gelişimini sürdürmekteyken veya doğumdan hemen önce meydana gelen serebral (beyinle ilgili) hasarlar, sinir sisteminin işlevini sınırlayarak, serebral palsi, zihinsel gerilik, epilepsi ve davranış problemlerine yol açabilir. (Ayyıldız 2007)

2.3.3 Fiziksel (Ortopedik) Engel

Vücut hareketleri ve kontrolünü etkileyen herhangi bir durum nedeniyle, kişinin kas ve iskelet sistemindeki fonksiyon kaybıdır. Fiziksel engel türleri arasında şunları sayabiliriz: genetik nedenlerin yanı sıra omurilik ve beyin hasarları ile doğuştan kaynaklı bazı organ (el, kol, bacak, parmak vb) defektleri, vücut şeklinde bozukluklar, postür (duruş) bozuklukları, kas güçsüzlüğü, kemik hastalıkları, felç, spastisite ve spina bifida. (Ayyıldız 2007)

2.3.4 Otizm

Otistik Spektrum Bozukluklarına sahip çocuklar, 3 yaşından itibaren teşhis edilebilecek şekilde, iletişim (özellikle dil gelişimi) ve sosyal etkileşimde bozulmalar ve tekrarlayıcı davranışlarla karakterize bir dizi gelişimsel problem yaşarlar. Otizm Araştırma Enstitüsü'nün tahminlerine göre, her 166 çocuktan biri otizmin bazı bulgularını taşımaktadır. Zihinsel engel (yaklaşık yüzde 25), işitme engeli ve çok nadir de olsa görme engeli, otistik spektrum bozukluklarıyla birlikte görülebilen durumlardandır. Ancak, özellikle doğuştan görmeyen çocuklarda görülen ekolali, tekrarlayıcı davranışlar ve dil gelişimindeki gecikme otizmle kolaylıkla

karıştırılabilen ve gerekli ayrıntılı incelemeler yapılmadığında bu durum yanlış teşhislere yol açmaktadır. (Ayyıldız 2007)

2.3.5 İşitme Engeli

İşitme Engeli: İşitme engeli, sesin kulak tarafından alınarak beyne iletilmesinde meydana gelen problemler nedeniyle ortaya çıkar. Kayıplar hafiften çok şiddetliye kadar değişebilir. İşitme güçlüğü çeken bir çocuk, konuşma seslerini ancak işitme cihazı kullandığında duyabilir. Çok şiddetli işitme kaybından mustarip olan çocuklar ise “sağır” olarak adlandırılır; bu çocuklar işitme cihazı kullansalar dahi konuşma seslerini duyamazlar. İleri derecedeki birçok işitme engelinin, işitme siniri uyarılarının beyne iletilmesini engelleyen bazı duyuşal-nöral problemlerden kaynaklandığı bilinmektedir. Bu problemler çoğunlukla diğer nörolojik rahatsızlıklarla bağlantılıdır ve pek çok görme engelli çocuğun aynı zamanda işitme engeli de bulunmaktadır. İşitme kaybı bir çocuğun gelişimini birçok farklı yoldan etkiler. (Ayyıldız 2007)

2.3.6 İşitme-Görme Engeli

İşitme-Görme Engeli: “İşitmeyen-görmeyen” 48 terimi hem işitme hem de görme duyusunda kayıp yaşayan kişiler için kullanılır. İşitmeyen, görmeyen çocuklar, işitme ve görme duyuları kaybının birleşmesinden dolayı iletişim becerilerinde, diğer gelişimsel ve eğitimsel alanlarda ileri derecede problem yaşarlar; bu nedenden dolayı ne işitme ne de görme engelliler için uygulanan özel eğitim programlarına uyum sağlayabilirler. İşitme-görme engelinin başlıca nedenlerinden biri Rubella (Alman Kızamığı)’dır. İşitmeyen-görmeyen pek çok çocuğun genelde fonksiyonel işitme ve görme duyusu olsa da engelin şiddeti çocuktan çocuğa değişiklik göstermektedir. İşitmeyen-görmeyen çocuklar genellikle, fiziksel gelişimlerinde gerilik olan, gelişimsel skalalardan düşük puanlar alan, çevrelerine karşı duyarsız-ilgisiz, çok az gülümseyen, fiziksel teması reddeden ve çevreleriyle olan etkileşimleri çok sınırlı olan çocuklardır. (Ayyıldız 2007)

2.4 ENGELLİ ÇOCUKLARIN EĞİTİMİNDEKİ AMAÇLAR

- Toplum içinde rollerini gerçekleştiren bireyler yetiştirmek,
- Kendi kendine yeterli bir duruma gelmeleri için temel yaşam becerilerini geliştirmek,

- Yetenek ve yeterlilikleri doğrultusunda üst öğrenime, iş-meslek alanlarına ve hayata hazırlamak,
- Yeterli sağlık beslenme ve düzen alışkanlıkları kazandırmak,
- Zihinsel ve bedensel açıdan kendine yeterli bir vatandaş haline getirmek,
- Mevcut istidat ve kabiliyetlerini en yararlı şekilde kullanabilmelerini sağlamak,
- Aşırı ve zararlı etkilerle bağımsızlıklarının engellenmesini kötüye kullanılmasını, istismar edilmesini önleyici önlemler almak,
- Sosyal olaylara ilgi gösterme, sosyal çevre içinde bulunmaktan hoşlanma, başkaları ile işte, oyunda, deste ve bütün ilişkilerde iş birliği yapmak,
- Seviyeye uygun devamlı öğrenme alışkanlığı kazandırmak,
- Daha iyi rahat ve düzenli yaşamının yollarını öğretmek,
- Beden akıl ruh sağlığı yerinde hür ve emniyet içinde yaşayabilecek bir seviyeye getirmek,
- Türkçeyi iyi konuşur, ihtiyaçlarını karşılamada yerinde kullanabilir hale getirmek,
- Anayasamıza göre bireylerin hakları olan zorunlu ilköğretimi verme güçleri oranında gelişimlerini ve topluma yararlı bir vatandaş olmalarını sağlamak,
- Mesleki öğrenim ve çıraklık yapabilecek olanlara bu alanda yetişme ve ilerleme olanaklarını sağlamaktır. (T.C Milli Eğitim Bakanlığı 2001; Bilir 1999; Özdoğan 2000).

2.5 ÖZEL EĞİTİMİN TEMEL İLKELERİ

Türk mili eğitimini düzenleyen temel esaslar doğrultusunda özel eğitimle ilgili temel ilkeler şunlardır:

- Özel eğitim gerektiren tüm bireyler, ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda ve ölçüsünde özel eğitim hizmetlerinden yararlandırılır.
- Özel eğitime erken başlanılır.
- Özel eğitim hizmetleri, özel eğitim gerektiren bireyleri, sosyal ve fiziksel çevrelerinden mümkün olduğu kadar ayırmadan planlanır ve yürütülür.
- Özel eğitim gerektiren bireylerin, eğitimsel performansları dikkate alınarak amaç, içerik ve öğretim süreçlerinde uyarımlar yapılarak, diğer bireylerle birlikte eğitilmelerine öncelik verilir.

- Özel eğitim gerektiren bireylerin, her tür ve kademedeki eğitimlerinin kesintisiz sürdürebilmesi için her türlü rehabilitasyonlarını sağlayacak kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılır.
- Özel eğitim gerektiren bireyler için, bireyselleştirilmiş ve eğitim programlarının bireyselleştirilerek uygulanması esastır.
- Ailelerin özel eğitim sürecinin her boyutuna aktif katılmalarının sağlanması esastır.
- Özel eğitim programları geliştirilir (T.C Milli Eğitim Bakanlığı 2001).

2.6 KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİ

Kaynaştırma bir eğitim modeli olarak 1983 yılında Türkiye’de uygulanmaya başlanmış; genel eğitim sınıflarına devam eden engelli öğrenci sayısı her yıl artarak 2010-2011 öğretim yılında yaklaşık 70.000’e ulaşmıştır (MEB 2010). Özellikle hafif derecede engelli çocukların yararlandığı kaynaştırma modeli ve uygulamaya ilişkin sorunlar ile modelin etkililiği birçok araştırmacı tarafından araştırılmıştır. Öğretmenler, idareciler ve engelli çocuğu olan ve olmayan anne babaların kaynaştırmaya ilişkin görüşleri incelenmiş; uygulama sürecinde ortaya çıkan fiziksel sınırlılıkların yanı sıra öğretmenlerin özel gereksinimli çocukların bulunduğu sınıflarda karşılaştıkları güçlükler belirlenmiştir (Kargın vd. 2005).

2.7 KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİNİN İLKELERİ

- Öğrencilerin akranlarıyla aynı kurumda eğitim görme hakkı vardır.
- Özel ve genel eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır.
- Hizmetler yetersizliğe göre değil, eğitim ihtiyaçlarına göre planlanır.
- Karar verme süreci aile-okul-eğitsel tanılama sürecine göre gerçekleşir.
- Erken başlamak esastır.
- Bireysel farklılıklar esastır.
- Gönüllülük, sevgi, sabır, gayret gerekmektedir.
- Normal insanlarla ve doğal ortamlar da verilmelidir.
- Bireyi toplumun bir parçası haline getirmeyi amaçlar.
- Okul-aile ve çevre işbirliği esastır.

2.8 KAYNAŖTIRMA EĞİTİMİNE İHTİYACI OLAN BİREYLER KİMLERDİR?

2.8.1 Zihinsel Yetersizliği Olan Bireyler

Zihinsel iŖlevler bakımından ortalamannın iki standart sapma altında farklılık gösteren, buna bağlı olarak kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerinde eksiklikleri ya da sınırlılıkları olan ve özel eğitim hizmetlerine ihtiyaç duyan bireylerdir.

2.8.2 İŖitme Yetersizliği Olan Bireyler

İŖitme duyarlılığının kısmen veya tamamen kaybından dolayı konuŖmayı edinmede, dili kullanma ve iletiŖimde yaŖadıĐı güçlükler nedeniyle özel eğitim hizmetlerine ihtiyaç olan bireylerdir.

2.8.3 Görme Yetersizliği Olan Bireyler

Görme gücünün kısmen ya da tamamen kaybından dolayı özel eğitim hizmetlerine ihtiyaç olan bireylerdir.

2.8.4 Bedensel Yetersizliği Olan Bireyler

Hastalıklar kazalar ve genetik problemlere bağlı olarak kas, iskelet ve sinir sistemi ve eklemlerin iŖlevlerini yerine getirememesi sonucunda meydana gelen hareket ile ilgili yetersizlikler nedeniyle özel eğitim hizmetlerine ihtiyaç olan bireylerdir.

2.8.5 Dil ve KonuŖma Güçlüğü Olan Bireyler

Dili kullanma, konuŖmayı edinme ve iletiŖimdeki güçlük nedeniyle özel eğitim hizmetlerine ihtiyaç olan bireylerdir.

2.8.6 Özel Ğrenme Güçlüğü Olan Bireyler

Dili yazılı ya da sözlü anlamak ve kullanabilmek için gerekli olan bilgi alma süreçlerinin birinde veya birkaçında ortaya çıkan ve dinleme, konuŖma, okuma, yazma, heceleme, dikkat yoĐunlaŖtırma ya da matematiksel iŖlemleri yapma güçlüğü nedeniyle özel eğitim hizmetlerine ihtiyaç olan bireylerdir.

2.8.7 Otistik Bireyler

Sosyal etkileŖim, sözel ve sözel olmayan iletiŖim, ilgi ve etkinliklerdeki sınırlılığı erken çocukluk döneminde ortaya çıkan ve bu özellikleri nedeniyle özel eğitim hizmetlerine ihtiyaç olan bireylerdir.

2.8.8 Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Olan Bireyler

Yaşına ve gelişim seviyesine uygun olmayan dikkat eksikliği, aşırı hareketlilik, hiperaktivite ve dürtüsellik belirtilerini en az iki ortamda ve altı ay süreyle gösteren, bu özellikleri yedi yaşından önce ortaya çıkan, özel eğitim hizmetlerine ihtiyacı olan bireylerdir.

2.8.9 Üstün veya Özel Yetenekli Bireyler

Zekâ, yaratıcılık, sanat, spor, liderlik kapasitesi veya akademik alanlarda akranlarına göre üst seviyede performans gösterme durumudur.

2.9 KAYNAŞTIRMA YOLUYLA EĞİTİM NEDİR?

Kaynaştırma yoluyla eğitim; özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimlerini, destek eğitim hizmetleri de sağlanarak yetersizliği olmayan akranları ile birlikte resmî ve özel; okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan özel eğitim uygulamalarıdır. (özel eğitim hizmetleri mad.23)

Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin, eğitimlerini öncelikle yetersizliği olmayan akranları ile birlikte aynı kurumda sürdürmeleri sağlanır. Çocuğu normal hale getirmek değil, onun ilgi ve yeteneklerini en iyi şekilde kullanmasını sağlamak ve toplum içinde yaşayabilmesini kolaylaştırmaktır.

2.10 KAYNAŞTIRMA UYGULAMALARI

2.10.1 Tam Zamanlı Kaynaştırma

Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencinin kaydı normal sınıftadır; öğrenci tam gün boyunca normal sınıfta eğitim almaktadır.

2.10.2 Yarı Zamanlı Kaynaştırma

Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencinin kaydı özel sınıftadır; özel eğitim sınıfı öğrencisi başarılı olabileceği derslerde kaynaştırma sınıfında eğitim almaktadır.

2.10.3 Tersine Kaynaştırma

Yetersizlikleri olmayan bireyler istekleri doğrultusunda özellikle okul öncesi eğitimde, çevrelerindeki kaynaştırma uygulaması yapan özel eğitim okullarında açılacak sınıflara kayıt yaptırabilirler.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, hipotezleri, evren ve örnekleme, araştırma verilerinin toplanması, verilerin analizi, araştırmanın kapsam ve sınırlılıkları üzerinde durulmuştur.

3.1 PROBLEM CÜMLESİ

Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarını neyin belirlediği ve bu konunun tartışılması, bu araştırmanın problem cümlesidir.

3.2 ARAŞTIRMANIN AMACI

Okul yönetiminin, engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesindeki tutumunun belirlenerek incelenmesidir.

3.3 SINIRLILIKLAR

Araştırma İstanbul il merkezindeki Üsküdar'daki 321 ve Ümraniye'deki 213 adet özel ve resmi okullarda yönetici olarak görev yapan okul müdürlerinden oluşmaktadır. 23 kişi araştırmaya dahil edilmiştir. Evren sayısının tam olarak bilinmemesi ve çalışmanın İstanbul ilinde bulunan özel ve resmi okullarda yönetici olarak görev yapan müdürlere uygulanması araştırmanın sınırlılıklarındandır.

Bunun dışında araştırma için toplanan verilerin, zaman ve maliyet gibi sınırlı faktörler nedeniyle yalnızca anket yöntemiyle toplanması, araştırma için diğer bir sınırlılık olduğu söylenebilir.

3.4 HİPOTEZLER

Araştırma hipotezleri şu şekilde kurulmuştur:

- Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarında cinsiyetlerine göre farklılaşma vardır.
- Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarında yaşlarına göre farklılaşma vardır.

- Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarında öğrenim düzeylerine göre farklılaşma vardır.
- Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarında gelir durumlarına göre farklılaşma vardır.
- Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarında sektörlerine göre farklılaşma vardır.

3.5 ARAŞTIRMANIN MODELİ

Yapılan çalışmada ilişkisel tarama modeli uygulanmış olup, ilişkisel tarama modeline uygun bir şekilde bağımlı ve bağımsız değişkenlerin arasında bir ilişkinin var olup olmadığı ve ilişki varsa ilişkinin derecesi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmada, engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi incelenmiştir.

3.6 ARAŞTIRMA GRUBU

İstanbul il merkezindeki Üsküdar ve Ümraniye ilçelerindeki özel ve kamu okullarında yönetici olarak görev yapan 23 okul müdürü çalışma grubunu oluşturmaktadır. Üsküdar ilçesinin sosyo-ekonomik düzey açısından üst sosyo-ekonomik düzeyde, Ümraniye ilçesinin ise alt sosyo-ekonomik düzeyde olduğu düşünülmektedir. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Tipik durum örneklemesindeki amaç, ortalama durumları çalışarak belirli bir alan hakkında fikir sahibi olmaktır (Yıldırım ve Şimşek 2011).

Araştırma grubundaki yöneticilerin yaşları 24-64 yaş arasında değişmekte olup, 13'ü kadın 10'u ise erkektir. Yöneticilerden yedisi yüksek lisans mezunudur. Yöneticilik yaptıkları kurumlara bakıldığında 16 tanesi özel sektör kuruluşunda, 7 tanesi ise kamu kuruluşunda çalışmaktadır.

3.7 VERİLERİN TOPLANMASI VE ANALİZİ

Katılımcılardan elde edilen veriler sonucunda elde edilen verilerin önce kavramsallaştırılması daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklayan temaların saptanmasını gerektiren içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. (Yıldırım ve Şimşek 2011) Veriler okunarak içerik analizi yapılmıştır.

Araştırmacıların araştırma sürecinde araştırmanın yöntem ve aşamalarını açık ve anlaşılır bir biçimde ifade etmesi, araştırmanın ham verilerinin başkaları tarafından incelenebilecek biçimde saklanması bu araştırmanın dış güvenirliğini sağlayan konular olarak görülmektedir. Araştırma sorularının açık bir biçimde ifade edilmesi, araştırma verilerinin soruların gerektirdiği biçimde ayrıntılı ve amaca uygun bir biçimde toplanmaya çalışılması, araştırmacılar tarafından oluşturulan iki ayrı kodlamanın karşılaştırılması araştırmanın i güvenirliğini sağlayan nitelikler olarak değerlendirilmektedir (Yıldırım ve Şimşek 2011).

Anket, 5 alt boyuttan oluşan 67 adet tutum cümlesinden oluşturulmuştur. Bu 67 adet tutum ifadesi alt alta sıralanmış ve ifadelerin karşısına, “Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kararsızım, Katılıyorum, Kesinlikle Katılıyorum” biçiminde derecelendirilmiş bir ölçek konulmuştur. Anketin uygulanması sonucunda elde edilen veriler SPSS 25.0 istatistik programı kullanılarak güvenirlilik ve geçerliliği (Cronbach’s Alpha) değer $\alpha = 0,909$ olarak bulunmuştur.

Tablo 3.1. Engelli ve Engelli Olmayan ğrencilerin Bütünleşmesinde Okul Yönetiminin Tutumlarının Değerlendirilmesi anketi Sonuçlarının Güvenirliği

Cronbach's Alpha (Geçerlik Değer)	N of Items (Eleman Sayısı)
,909	67

4. BULGULAR

Okul yöneticilerinin kaynaştırma uygulamaları hakkındaki görüşlerine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 4.1. Okul Yöneticilerinin Uygulamalar ile İlgili Görüşlerinin Dağılımları

	Kesinlikle Katılmıyor	Katılmıyor	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Amacına hizmet etmektedir	-	11	9	3	-
Çocuklar açısından yararlı bir uygulamadır	-	-	4	11	8
Yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır	-	5	8	8	2
Uygun koşullar sağlanırsa yarar sağlar	1	-	1	8	13
Faydalanma bireye göre farklılık gösterir	-	1	2	16	4
Çocuklara yarar sağladığını düşünmüyorum	8	8	4	3	-
Toplam	9	25	28	49	27
Yüzde	6,5	18,2	20,3	35,5	19,5

Tablo 4.1.'de görüldüğü üzere genel olarak bakıldığında faydalanma bireyden bireye farklılık gösterir veya uygun koşullar sağlanması gibi koşullara bağlanarak çocuklar açısından yararlı bir uygulama olarak görülmektedir. Okul yöneticileri kaynaştırma uygulamalarını yararlı bir uygulama olarak değerlendirmeleri ile birlikte aynı zamanda amacına hizmet etmeyen uygulamalar olarak değerlendirmişlerdir.

Kaynaştırma uygulamalarının doğru ve amacına uygun bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için bir takım ön hazırlıkların, düzenlemelerin, uyarlamaların yapılması, genel ilkelerin yerine getirilmesi ve temel ölçütlerin karşılanması gerekmektedir (Kargın 2004).

Kaynaştırma uygulamalarına dahil edilen çocuklar hakkındaki okul yöneticilerinin görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 4.2.'de sunulmuştur.

Tablo 4.2. Uygulamalara Dahil Edilen Çocuklara İlişkin Görüşlerinin Dağılımları

	Kesinlikle Katılmıyor	Katılmıyor	Kararsızım	Katılıyor	Kesinlikle Katılıyor	
Rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanımlanan öğrenciler dahil edilmelidir	2	5	2	11	3	
Yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir	-	1	10	7	5	
Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir	-	3	5	10	5	
Zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir	-	4	9	6	4	
Bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir	-	1	4	11	7	
İşitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir	1	1	8	10	3	
Görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir	1	1	8	9	4	
Üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir.	1	4	8	7	3	
Ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir	-	2	4	11	6	
Toplam	5	22	56	82	40	
Yüzde	2,4	10,8	27,3	40	19,5	

Tablo 4.2.'de görüldüğü üzere en çok kaynaştırma eğitimi alan birey için verilen cevaplardan en fazla kodlanan RAM tarafından gönderilen özel gereksinimliler, bedensel engeli olanlar ve ağır düzeyde engeli olmayan öğrenciler olmuştur. Verilen cevaplar incelendiğinde literatürle uyumlu bir bilgi ortaya çıkmıştır.

Özel gereksinimi olan çocukların, gösterdikleri yetersizliklere göre gruplandırılmalarında belirli bir görüş birliğinin olduğu söylenebilir. Bu gruplar zeka geriliği, öğrenme güçlükleri, duygu ve davranış bozuklukları, ileri derecede ve çoklu yetersizlikler, işitme yetersizlikleri, iletişim bozuklukları, görme yetersizlikleri, beden ve sağlıkla ilgili yetersizlikler, üstün zekalılar ve üstün yeteneklilerdir. (Eripek 2004)

Kaynaştırma uygulamaları için gelen çocukların okula kabul ve kayıtlarının nasıl yapıldığına ilişkin bulgular Tablo 4.3'te sunulmuştur.

Tablo 4.3. Çocukların Okula Kabullerine ve Kayıtlarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımları

	Kesinlikle Katılmıyor	Katılmıyor	Kararsızım	Katılıyor	Kesinlikle Katılıyor
Başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir	-	8	10	5	-
Özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir	-	3	4	16	-
RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir	-	8	1	13	1
Özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır	-	9	2	12	-
Her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir	2	10	3	7	1
Evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır	1	6	7	8	1
Özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır	3	11	4	5	-
Engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir	-	8	6	8	1
Yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir	-	4	3	13	3
Toplam	6	67	40	87	7
Yüzde	2,9	32,4	19,3	42,0	3,4

Tablo 4.3. incelendiğinde en çok okula başvuran tüm çocukların alındığı konusunda kararsız kalındığı ve yönetmelik doğrultusunda kayıt ve kabullerinin gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Bunu yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilenler, RAM'den gönderilenler ve sınıf mevcuduna göre kayıt yapılması seçenekleri izlemektedir.

Kaynaştırma eğitimi uygulamaları başlamadan yapılan ön hazırlıklara ilişkin veriler Tablo 4.4.'de sunulmuştur.

Tablo 4.4. Yapılan Ön Hazırlıklara İlişkin Görüşlerinin Dağılımları

	Kesinlikle Katılmıyor	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum	3	12	3	2	3
Başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum	4	2	3	13	1
Toplam	7	14	6	15	4
Yüzde	15,2	30,6	13	32,6	8,6

Kaynaştırma eğitimi uygulamaları başlamadan yapılan ön hazırlıklara ilişkin veriler incelendiğinde ön hazırlık çalışmalarına yer verilmediği görülmektedir. Katılımcılar ön hazırlık yapıyorum seçeneğine en fazla katılmıyorum derken aynı zamanda da ön hazırlık yapmıyorum seçeneğine de katılıyorum demişlerdir.

Kaynaştırma eğitimi alan çocuklar için yapılan fiziksel ortam düzenlemelerine ilişkin veriler Tablo 4.5.'te sunulmuştur.

Tablo 4.5. Yapılan Fiziksel Ortam Düzenlemelerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımları

	Kesinlikle Katılmıyor	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır	-	-	-	9	14
Rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır	1	-	-	4	18
Tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır	1	-	-	4	18
Sınıf içi düzenlemeler yapılmalıdır	1	-	-	5	17
Toplam	3	-	-	23	67
Yüzde	3,2	-	-	24,8	72

Tablo 4.5. incelendiğinde okul yöneticilerinin kaynaştırma eğitimi alan çocuklara yönelik olarak okullarında en çok rampalı merdiven düzenlemesi ile tuvalet ve lavabo düzenlemesi yaptıkları belirlenmiştir. Ayrıca hiç bir düzenleme yapmayan

okul yöneticileri de mevcuttur. Bu durumun yapılacak olan fiziki düzenlemelerin maliyet içermesiyle ilgili olabileceği düşünülmektedir.

İlköğretim çağına gelmiş engelli çocukların eğitim mekanlarını incelenmiş, ortopedik, görme ve işitme engelli öğrencilerin temel eğitim okullarındaki mekansal durumlarını, kaynaştırma eğitimine uygunluğunu gözlem, tarama ve betimleme yoluyla değerlendirmiştir. Sonuç olarak mevcut ilköğretim okullarının kaynaştırma eğitimine uygun olmadığı ancak yapılacak düzenlemelerle adapte edilebileceği, kaynaştırma eğitimi uygulayan okulların ise mekansal açıdan yetersiz olduğunu belirlemiştir. (Yılmaz 2004)

Kaynaştırma eğitimi uygulamaları kapsamında okulda yapılan eğitim çalışmalarına ilişkin veriler Tablo 4.6'da sunulmuştur.

Tablo 4.6. Okulda Yapılan Eğitim Çalışmalarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımları

	Kesinlikle Katılmıyor	Katılmıyor	Kararsız	Katılıyor	Kesinlikle Katılıyor
Ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır	1	-	-	4	18
Öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır	-	-	-	5	18
Bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır	-	-	-	5	18
Sosyal etkinliklere yer verilmelidir	-	-	-	7	16
Hizmetiçi eğitim çalışmaları yapılmalıdır	-	-	-	7	16
Toplam	1	-	-	28	86
Yüzde	0,8	-	-	24,5	74,7

Tablo 4.6'da görüldüğü üzere okulda yapılan eğitim çalışmaları daha çok velilere, öğretmenlere ve hizmetçilere yönelik olarak sürdürülmektedir. Çocukların özellikle de özel gereksinim duyanların eğitimleri için aile eğitimleri oldukça önemlidir. Özel gereksinimli bireyin gelişiminin ileriye götürülmesi için okul-aile iş birliği esastır. (Yıldırım ve Şimşek 2011)

Ülkemizde birçok sorunla karşılaşılan kaynaştırma uygulamalarının başarısının artması için öğretmenlerin ve anne-babaların desteklenmesi gerekmektedir. Kaynaştırma uygulamalarında hem öğretmenlerin hem de özel gereksinimli çocuğa sahip anne-babaların kaynaştırma uygulamalarına ilişkin güçlüklerinin azaltılması

oldukça önemlidir. Öğretmenlere ve anne babalara, gereksinimlerini karşılamaya yönelik destek eğitim programlarının uygulanması bu güçlükleri azaltmada yararlı olabilmektedir. (Bayraklı ve Sucuoğlu 2017).

Kaynaştırma eğitimi uygulamaları kapsamında okul yöneticilerinin görev ve sorumluluklarına ilişkin veriler Tablo 4.7’de sunulmuştur.

Tablo 4.7. Okul Yöneticilerinin Görev ve Sorumluluklarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımları

	Kesinlikle Katılmıyor	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir	-	1	1	8	13
Okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapmalıdır	-	-	-	12	11
Okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır	-	-	2	5	16
Okul yöneticileri izleme çalışmaları yapmalıdır	-	-	-	9	14
Okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapmalıdır	-	-	-	9	14
Okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir	-	-	1	9	13
Okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir	-	-	-	4	19
Toplam	-	1	4	56	100
Yüzde		0,7	2,4	34,7	62,2

Tablo 4,7’de görüldüğü üzere kaynaştırma eğitimi uygulamaları kapsamında yapılan çalışmalara bakıldığında okul yöneticileri en çok gerekli araç-gereç temin etmeleri gerektiğini ve bunu takiben yöneticilerin kendilerinin BEP ve BÖP programı hazırlaması gerektiğini söylemişlerdir. Sadece 1 katılımcı gerektiğinde rehberlik etmelidir seçeneğine katılmıyorum demiştir.

Okul yöneticilerine BEP ve BÖP kimler tarafından hazırlandığı sorulmuş ve alınan cevaplar Tablo 4.8’de sunulmuştur.

Tablo 4.8. BEP ve BÖP’ün Kimler Tarafından Hazırlanmasına İlişkin Görüşlerinin Dağılımları

	Kesinlikle Katılmıyor	Katılmıyor	Kararsız	Katılıyor	Kesinlikle Katılıyor
Öğretmenler hazırlamalıdır	1	2	9	5	6
Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır	1	1	3	10	8
Öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır	-	3	9	6	5
RAM hazırlamalıdır	-	1	8	5	9
Özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır	-	-	3	10	10
Toplam	2	7	32	36	38
Yüzde	1,8	6	27,8	31,1	33

Bulgular incelendiğinde en fazla kaynaştırma ekibi hazırlanmalıdır denilmiştir. Ancak buna çok yakın sonuçlar da vardır. Özel eğitim öğretmeni sınıf öğretmeni ile birlikte hazırlamalıdır ve RAM hazırlamalıdır seçenekleri de bunu takip etmektedir. Öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır seçeneğine verilen cevaplar ve genel olarak kararsız kalınan cevaplar incelendiğinde ise okul yöneticilerinin BEP-BÖP hazırlama konusunda yeterince bilgi sahibi olmadığını söyleyebiliriz.

Kaynaştırma eğitimi uygulamasına yönelik yaşanan sorunlara ilişkin okul yöneticilerinin önerileri Tablo 4,9’da sunulmuştur.

Tablo 4.9. Yaşanan Sorunlara İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşlerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımları

	Kesinlikle Katılmıyor	Katılmıyor	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Personel yetersizliği bir sorundur	-	-	2	4	17
Sınıfların kalabalık olması bir sorundur	-	-	1	7	15
Öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur	-	1	-	6	16
Mesleki yetersizlik bir sorundur	-	-	-	4	19
Ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.	-	1	5	7	9
Tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur	3	2	6	7	5
Öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur	-	2	1	12	8
Velilerin yüksek beklentisi bir sorundur	-	1	1	10	11
Bilgisi olmayan bireyler bir sorundur	-	1	-	11	11
Fiziksel yetersizlik bir sorundur	-	2	3	7	11
Toplam	3	10	19	75	122
Yüzde	1,3	4,3	8,3	32,7	53,4

Bulgular incelendiğinde yöneticiler, okulda karşılaşılan sorunların başında mesleki yetersizlik ve personel yetersizliği, öğretmenin çocuğu istememesi ve sınıfların kalabalık olması gelmektedir. Ağır denecek düzeyde birden fazla engeli olan öğrencilerin kaynaştırma eğitimine tabi tutulmasının sınıfta sorun oluşturacağını, tam zamanlı kaynaştırmanın eğitimi güçleştirdiğini, öğrencilerin uyum problemi yaşadığını, velilerin yüksek beklentisinin sıkıntılara neden olduğunu, konuyla ilgili bilgisi olmayan yöneticilerin varlığı ve fiziksel yetersizlik konusunda birçok sıkıntının yaşandığı görülmektedir.

Kaynaştırma eğitimi uygulamasına yönelik yaşanan sorunlara ilişkin okul yöneticilerinin önerileri Tablo 4.10'da verilmiştir.

Tablo 4.10. Yaşanan Sorunlara İlişkin Okul Yöneticilerinin Önerilerine İlişkin Görüşlerinin Dağılımları

	Kesinlikle Katılmıyor	Katılmıyor	Kararsızım	Katılıyor	Kesinlikle Katılıyor
Hizmetiçi eğitimi yapılmalıdır	-	-	-	7	16
Destek personel olmalıdır	-	-	-	11	12
Ön hazırlık olmalıdır	-	-	-	9	14
Özel eğitim ve rehber öğretmenden destek alınmalıdır	-	-	-	6	17
Sınıflar kalabalık olmamalıdır	-	-	-	9	14
Kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır	-	-	6	9	8
Yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır	-	2	10	9	2
Velilerle iş birliği sağlanmalıdır	-	-	-	5	18
Aile eğitimi yapılmalıdır	-	-	-	6	17
Donanım yetersizliği bulunmamalıdır	-	1	-	7	15
Toplam	-	3	16	78	133
Yüzde	-	1,4	6,9	33,9	57,8

Bulgular incelendiğinde; kaynaştırma eğitimin başarıya ulaşması için velilerle iş birliği sağlanması, hizmetiçi eğitimlerin yapılması ve özel eğitim ve rehber öğretmenden destek alınmasının sorunu büyük ölçüde çözeceği görüşünün yaygın olduğu görülmektedir. Fakat diğer seçeneklere bakıldığında birbirine oldukça yakın sonuçlara rastlanmıştır. Destek personelin varlığının sorunu büyük ölçüde çözeceği görüşünün de yaygın olduğu görülmektedir. Aynı zamanda aile eğitimlerinin yapılması ve sınıf mevcutlarının ayarlanmasının da sorunu çözeceğine dair sonuçlar çıkmıştır.

Özel gereksinimli öğrencinin gerekli destek hizmetler sağlanarak, tam ya da yarı zamanlı olarak kendisi için en az sınırlandırılmış eğitim ortamı olan normal eğitim sınıflarında eğitim görmesi” şeklinde tanımlanan kaynaştırma eğitiminde, özel gereksinimli öğrencinin özel eğitim desteğinin ihmal edilmemesi, yani özel gereksinimli öğrenci için en az sınırlandırılmış eğitim ortamının sağlanması oldukça önemlidir (Batu vd. 2008).

Tablo 4.11. Okul Yöneticilerinin Cinsiyet Değişkeni ile “Engelli ve Engelli Olmayan Öğrencilerin Bütünleşmesinde Okul Yönetiminin Tutumlarının Değerlendirilmesi” Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı (Mann-Whitney U Testi)

	Cinsiyet	N (Eleman Sayısı)	Mean (Ortalama Değer)	Std. Deviation (Standart Sapma)	Std. Error Mean (Standart Sapmanın Hatası)	Sig. 2- tailed (p Değeri)
1.Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.	Erkek	8	3,50	,535	,189	,785
	Kadın	11	3,36	,674	,203	
2.Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.	Erkek	8	4,25	,707	,250	,661
	Kadın	11	4,27	,786	,237	
3.Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.	Erkek	8	3,38	,916	,324	,720
	Kadın	11	3,09	1,044	,315	
4.Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.	Erkek	8	4,50	,756	,267	,380
	Kadın	11	4,64	,505	,152	
5.Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.	Erkek	8	3,75	,886	,313	,268
	Kadın	11	4,18	,603	,182	
6.Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.	Erkek	8	1,63	,744	,263	,721
	Kadın	11	2,27	1,104	,333	
7.Kaynaştırma	Erkek	8	2,88	1,356	,479	,128

uygulamalarına rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanılanan öğrenciler dahil edilmelidir.	Kadın	11	4,09	,539	,163	
8.Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.	Erkek	8	3,38	,744	,263	,129
	Kadın	11	4,00	,775	,234	
9.Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiper aktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.	Erkek	8	3,63	,916	,324	,077
	Kadın	11	4,09	,831	,251	
10.Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Erkek	8	3,25	,886	,313	,136
	Kadın	11	3,73	1,104	,333	
11.Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Erkek	8	4,13	,835	,295	,592
	Kadın	11	4,18	,751	,226	
12.Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Erkek	8	3,25	1,165	,412	,037
	Kadın	11	3,91	,701	,211	
13.Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Erkek	8	3,38	1,302	,460	,082
	Kadın	11	3,91	,701	,211	
14.Kaynaştırma	Erkek	8	3,38	1,408	,498	,606

uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir.	Kadın	11	3,27	,905	,273	
15.Kaynaştırma uygulamalarına ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir.	Erkek	8	4,25	,707	,250	,618
	Kadın	11	3,91	,944	,285	
16.Yöneticisi olduğum okula başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir.	Erkek	8	2,88	,835	,295	,677
	Kadın	11	3,00	,775	,234	
17.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir.	Erkek	8	3,50	,756	,267	,147
	Kadın	11	3,73	,647	,195	
18.Yöneticisi olduğum okula RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir	Erkek	8	3,00	1,069	,378	,105
	Kadın	11	3,73	,905	,273	
19.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır.	Erkek	8	3,13	,991	,350	,568
	Kadın	11	3,27	1,009	,304	
20.Yöneticisi olduğum okulda her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir	Erkek	8	2,63	1,188	,420	,453
	Kadın	11	2,82	1,079	,325	
21.Özel eğitim	Erkek	8	3,25	,886	,313	,328

öğrencisinin evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır	Kadın	11	3,09	1,136	,343	
22.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır	Erkek	8	2,50	,926	,327	,971
	Kadın	11	2,55	1,214	,366	
23.Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.	Erkek	8	3,25	,707	,250	,744
	Kadın	11	3,09	,944	,285	
24.Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.	Erkek	8	3,50	,756	,267	,191
	Kadın	11	4,00	,894	,270	
25.Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.	Erkek	8	4,00	,756	,267	,310
	Kadın	11	3,55	1,128	,340	
26.Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.	Erkek	8	2,25	1,035	,366	,887
	Kadın	11	2,18	1,079	,325	
27.Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.	Erkek	8	4,50	,535	,189	,360
	Kadın	11	4,73	,467	,141	
28.Kaynaştırma	Erkek	8	4,88	,354	,125	,966

öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.	Kadın	11	4,82	,405	,122	
29.Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.	Erkek	8	4,75	,463	,164	,365
	Kadın	11	4,91	,302	,091	
30.Kaynaştırma öğrencileri için sınıf içi düzenlemeler yapılmalıdır.	Erkek	8	4,75	,463	,164	,627
	Kadın	11	4,82	,405	,122	
31.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır	Erkek	8	4,88	,354	,125	,966
	Kadın	11	4,82	,405	,122	
32.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.	Erkek	8	4,88	,354	,125	,862
	Kadın	11	4,82	,405	,122	
33.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.	Erkek	8	4,75	,463	,164	,410
	Kadın	11	4,91	,302	,091	
34.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.	Erkek	8	4,75	,463	,164	,969
	Kadın	11	4,82	,405	,122	
35.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmet içi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.	Erkek	8	4,63	,518	,183	,392
	Kadın	11	4,82	,405	,122	

36.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.	Erkek	8	4,50	,535	,189	,861
	Kadın	11	4,36	1,027	,310	
37.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapmalıdır.	Erkek	8	4,38	,518	,183	,519
	Kadın	11	4,64	,505	,152	
38.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.	Erkek	8	4,25	,886	,313	,060
	Kadın	11	4,91	,302	,091	
39.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları yapmalıdır.	Erkek	8	4,50	,535	,189	,360
	Kadın	11	4,82	,405	,122	
40.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapmalıdır.	Erkek	8	4,50	,535	,189	,360
	Kadın	11	4,82	,405	,122	
41.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir	Erkek	8	4,50	,535	,189	,722
	Kadın	11	4,73	,467	,141	
42.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.	Erkek	8	4,75	,463	,164	,777
	Kadın	11	4,91	,302	,091	
43.BEP	Erkek	8	3,63	1,188	,420	,455

(Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)'ü öğretmenler hazırlamalıdır.	Kadın	11	3,45	1,128	,340	
44.BEP ve BÖP'ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.	Erkek	8	3,75	1,035	,366	,529
	Kadın	11	4,18	1,168	,352	
45.BEP ve BÖP'ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.	Erkek	8	3,50	1,069	,378	,603
	Kadın	11	3,64	,924	,279	
46.BEP ve BÖP'ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.	Erkek	8	3,88	,991	,350	,972
	Kadın	11	4,27	,786	,237	
47.BEP ve BÖP'ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.	Erkek	8	4,50	,756	,267	,183
	Kadın	11	4,27	,647	,195	
48.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.	Erkek	8	4,63	,518	,183	,904
	Kadın	11	4,91	,302	,091	
49.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.	Erkek	8	4,50	,535	,189	,766
	Kadın	11	4,82	,405	,122	
50.Kaynaştırma	Erkek	8	4,38	1,061	,375	,908

uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur	Kadın	11	4,82	,405	,122	
51.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.	Erkek	8	4,75	,463	,164	,777
	Kadın	11	5,00	,000	,000	
52.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.	Erkek	8	3,88	,835	,295	,529
	Kadın	11	4,36	,809	,244	
53.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.	Erkek	8	2,88	1,458	,515	,632
	Kadın	11	3,45	1,293	,390	
54.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.	Erkek	8	4,13	,641	,227	,430
	Kadın	11	4,36	,924	,279	
55.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.	Erkek	8	3,88	,991	,350	,079
	Kadın	11	4,73	,467	,141	
56.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.	Erkek	8	4,25	1,035	,366	,944
	Kadın	11	4,55	,522	,157	
57. Kaynaştırma	Erkek	8	3,88	,991	,350	,171

uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.	Kadın	11	4,45	1,036	,312	
58. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmet içi eğitimi yapılmalıdır	Erkek	8	4,63	,518	,183	,969
	Kadın	11	4,82	,405	,122	
59. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır	Erkek	8	4,38	,518	,183	,858
	Kadın	11	4,64	,505	,152	
60. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır	Erkek	8	4,75	,463	,164	,442
	Kadın	11	4,64	,505	,152	
61. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenlerden destek alınmalıdır	Erkek	8	4,63	,518	,183	,192
	Kadın	11	4,91	,302	,091	
62. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır	Erkek	8	4,38	,518	,183	,360
	Kadın	11	4,82	,405	,122	
63. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır	Erkek	8	3,88	,835	,295	,338
	Kadın	11	4,36	,674	,203	
64. Kaynaştırma	Erkek	8	3,13	,835	,295	,203

uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır	Kadın	11	3,64	,809	,244	
65. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle iş birliği sağlanmalıdır	Erkek	8	4,75	,463	,164	,862
	Kadın	11	4,91	,302	,091	
66. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır	Erkek	8	4,75	,463	,164	,569
	Kadın	11	4,82	,405	,122	
67. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır	Erkek	8	4,63	,518	,183	,603
	Kadın	11	4,55	,934	,282	

Okul yöneticilerinin cinsiyet değişkeninin engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesine yönelik yapılmış hipotez testinde cinsiyetlere göre tutumlarda bir değişiklik olmadığı tespit edilmiştir. Nitekim $p > 0.05$ tir. Bu bağlamda sıfır hipotezi kabul edilmiştir.

Ancak tabloların ayrıntılı olarak incelenmesi durumunda aşağıdaki sonuçların gözlemlendiği görülecektir.

Tablo 4.11’de okul yöneticilerinin cinsiyet değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Okul Yöneticilerinin Kaynaştırma Uygulamaları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Elde Edilen Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.” maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.” maddesinde kadınların derecesi 3,36 (Kararsızım), erkeklerin derecesi 3,50 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,27 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,25 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.”maddesinde kadınların derecesi 3,09 (Kararsızım), erkeklerin derecesi 3,38 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.”maddesinde kadınların derecesi 4,64 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,50 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından farklılık görülmüştür. “Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.”maddesinde kadınların derecesi 4,18 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,75 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.”maddesinde kadınların derecesi 2,27 (Katılmıyorum), erkeklerin derecesi 1,63 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 12’de okul yöneticilerinin cinsiyet değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Uygulamalarına Dahil Edilen Çocuklar Hakkındaki Okul Yöneticilerinin Görüşlerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanılanan öğrenciler dahil edilmelidir”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından farklılık vardır. “Rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanılanan öğrenciler dahil

edilmelidir”maddesinde kadınların derecesi 4,09 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 2,88 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.”maddesinde kadınların derecesi 4,00 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,38 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

3. “Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiper aktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiper aktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde kadınların derecesi 4,09 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,63 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde kadınların derecesi 3,73 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,25 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

5. “Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde kadınların derecesi 4,18 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,13 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

6. “Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde kadınların derecesi 3,91 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,25 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

7. “Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde kadınların derecesi 3,91 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,38 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

8. “Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir”maddesinde kadınların derecesi 3,27 (Kararsızım), erkeklerin derecesi 3,38 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

9. “Ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir”maddesinde kadınların derecesi 3,91 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,21 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.11’de okul yöneticilerinin cinsiyet değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından“Kaynaştırma Uygulamaları İçin Gelen Çocukların Okula Kabul Ve Kayıtlarının Nasıl Yapıldığına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir”maddesinde kadınların derecesi 3,00 (Kararsızım), erkeklerin derecesi 2,88 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir”maddesinde kadınların derecesi 3,73 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,50 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

3. “RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık vardır. “RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir”maddesinde kadınların derecesi 3,73 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,00 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “Özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır”maddesinde kadınların derecesi 3,27 (Kararsızım), erkeklerin derecesi 3,13 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

5. “Her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir”maddesinde kadınların derecesi 2,82 (Kararsızım), erkeklerin derecesi 2,63 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır”maddesinde kadınların derecesi 3,09 (Kararsızım), erkeklerin derecesi 3,25 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır”maddesinde kadınların derecesi 2,55 (Kararsızım), erkeklerin derecesi 2,50 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
8. “Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.”maddesinde kadınların derecesi 3,09 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,25 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.”maddesinde kadınların derecesi 4,00 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,50 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.11’de okul yöneticilerinin cinsiyet değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından“Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Başlamadan Yapılan Ön Hazırlıklara İlişkin Bulgular ” incelendiğinde;

1. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık

yapıyorum.”maddesinde kadınların derecesi 3,55 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.”maddesinde kadınların derecesi 2,18 (Katılmıyorum), erkeklerin derecesi 2,25 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.11’de okul yöneticilerinin cinsiyet değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından“Yapılan Fiziksel Ortam Düzenlemelerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,73 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,50 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,82 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,88 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

3. “Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,91 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,82 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.11’de okul yöneticilerinin cinsiyet değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesisorularından“Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Kapsamında Okulda Yapılan Eğitim Çalışmalarına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır”maddesinde kadınların derecesi 4,82 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,88 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,82 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,88 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

3. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,91 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.”maddesinde kadınların derecesi 4,82 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

5. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmetiçi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmetiçi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,63 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,82 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.11’de okul yöneticilerinin cinsiyet değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Kapsamında Okul Yöneticilerinin Görev ve Sorumluluklarına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.”maddesinde kadınların derecesi 4,36 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapmalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,64 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,38 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

3. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,91 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,25 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları yapmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları yapmalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,82 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,50 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

5. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapmalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,82 (Kesinlikle

Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,50 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

6. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir” maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir” maddesinde kadınların derecesi 4,73 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,50 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

7. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.” maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.” maddesinde kadınların derecesi 4,91 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.11’de okul yöneticilerinin cinsiyet değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “BEP ve BÖP’ün Kimler Tarafından Hazırlanıp Hazırlanmadığına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)’ü öğretmenler hazırlamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık vardır. “BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)’ü öğretmenler hazırlamalıdır.” maddesinde kadınların derecesi 3,45 (Kararsızım), erkeklerin derecesi 3,63 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “BEP ve BÖP’ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık vardır. “BEP ve BÖP’ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.” maddesinde kadınların derecesi 4,18 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,75 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

3. “BEP ve BÖP’ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “BEP ve BÖP’ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.” maddesinde kadınların

derecesi 3,64 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,50 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “BEP ve BÖP’ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “BEP ve BÖP’ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,27 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,88 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

5. “BEP ve BÖP’ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “BEP ve BÖP’ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,27 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.11’de okul yöneticilerinin cinsiyet değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından“Yaşanan Sorunlara İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşlerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.”maddesinde kadınların derecesi 4,91 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,63 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.”maddesinde kadınların derecesi 4,82 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,50 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

3. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur.”maddesinde kadınların derecesi 4,82(Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,38 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.”maddesinde kadınların derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.”maddesinde kadınların derecesi 4,36 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,88 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.”maddesinde kadınların derecesi 3,45 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 2,88 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.”maddesinde kadınların derecesi 4,36 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,13 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
8. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.”maddesinde kadınların derecesi 4,73 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,88 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.”maddesinde kadınların derecesi 4,25 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,55 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
10. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik

bir sorundur.”maddesinde kadınların derecesi 4,45 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,88 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.11’de okul yöneticilerinin cinsiyet değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından“Kaynaştırma Eğitimi Uygulamasına Yönelik Yaşanan Sorunlara İlişkin Okul Yöneticilerinin Önerilerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmetiçi eğitimi yapılmalıdır”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmetiçi eğitimi yapılmalıdır”maddesinde kadınların derecesi 4,82 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,63 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır”maddesinde kadınların derecesi 4,64 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,38 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

3. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,64 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenden destek alınmalıdır”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenden destek alınmalıdır”maddesinde kadınların derecesi 4,91 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,63 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

5. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,82 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,38 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

6. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,36 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,88 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

7. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır”maddesinde kadınların derecesi 3,64 (Katılıyorum), erkeklerin derecesi 3,13 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

8. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle iş birliği sağlanmalıdır”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle iş birliği sağlanmalıdır”maddesinde kadınların derecesi 4,91 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

9. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,82(Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

10. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır.”maddesinde kadınların derecesi 4,55 (Kesinlikle Katılıyorum), erkeklerin derecesi 4,63 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.12. Okul Yöneticilerinin Yaş Değişkeni ile “Engelli ve Engelli Olmayan Öğrencilerin Bütünleşmesinde Okul Yönetiminin Tutumlarının Değerlendirilmesi” Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı (Kruskal-Wallis H)

	Yaş Grupları	N (Eleman Sayısı)	Mean (Ortalama Değer)	Std. Deviation (Standart Sapma)	Std. Error Mean (Standart Sapmanın Hatası)	Sig. 2-tailed (p Değeri)
1.Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.	15-24	1	4,00	.	.	,735
	25-34	4	3,25	,500	,250	
	35-44	5	3,20	,837	,374	
	45-54	12	3,42	,793	,229	
	55-64	1	3,00	.	.	
	Total	23	3,35	,714	,149	
2.Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.	15-24	1	5,00	.	.	,375
	25-34	4	4,00	,816	,408	
	35-44	5	4,40	,548	,245	
	45-54	12	4,00	,739	,213	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,17	,717	,149	
3.Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.	15-24	1	2,00	.	.	,341
	25-34	4	3,50	1,291	,645	
	35-44	5	3,60	1,140	,510	
	45-54	12	3,33	,651	,188	
	55-64	1	2,00	.	.	
	Total	23	3,30	,926	,193	
4.Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.	15-24	1	5,00	.	.	,138
	25-34	4	5,00	,000	,000	
	35-44	5	4,60	,548	,245	
	45-54	12	4,00	1,128	,326	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,39	,941	,196	
5.Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.	15-24	1	4,00	.	.	,213
	25-34	4	4,25	,957	,479	
	35-44	5	4,20	,447	,200	
	45-54	12	3,75	,622	,179	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,00	,674	,141	
6.Kaynaştırma uygulamalarının	15-24	1	1,00	.	.	,132
	25-34	4	2,50	,577	,289	

çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.	35-44	5	1,40	,548	,245	
	45-54	12	2,42	1,165	,336	
	55-64	1	1,00	.	.	
	Total	23	2,09	1,041	,217	
7.Kaynaştırma uygulamalarına rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanılanan öğrenciler dahil edilmelidir.	15-24	1	4,00	.	.	,200
	25-34	4	4,00	,816	,408	
	35-44	5	2,40	1,517	,678	
	45-54	12	3,33	1,073	,310	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	3,35	1,229	,256	
8.Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.	15-24	1	4,00	.	.	,439
	25-34	4	4,00	,816	,408	
	35-44	5	3,40	,894	,400	
	45-54	12	3,58	,900	,260	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	3,70	,876	,183	
9.Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiper aktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.	15-24	1	4,00	.	.	,153
	25-34	4	4,50	,577	,289	
	35-44	5	3,80	,837	,374	
	45-54	12	3,33	,985	,284	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	3,74	,964	,201	
10.Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	15-24	1	4,00	.	.	,551
	25-34	4	3,50	1,291	,645	
	35-44	5	3,40	1,140	,510	
	45-54	12	3,25	,866	,250	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	3,43	,992	,207	
11.Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	15-24	1	4,00	.	.	,527
	25-34	4	4,00	,816	,408	
	35-44	5	4,40	,548	,245	
	45-54	12	3,83	,937	,271	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,04	,825	,172	
12.Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	15-24	1	4,00	.	.	,292
	25-34	4	4,00	,816	,408	
	35-44	5	3,40	1,517	,678	
	45-54	12	3,33	,651	,188	
	55-64	1	5,00	.	.	

	Total	23	3,57	,945	,197	
13.Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	15-24	1	4,00	.	.	,502
	25-34	4	3,75	,957	,479	
	35-44	5	3,60	1,673	,748	
	45-54	12	3,42	,669	,193	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	3,61	,988	,206	
14.Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir.	15-24	1	3,00	.	.	,474
	25-34	4	3,50	,577	,289	
	35-44	5	4,00	1,225	,548	
	45-54	12	3,00	1,128	,326	
	55-64	1	3,00	.	.	
	Total	23	3,30	1,063	,222	
15.Kaynaştırma uygulamalarına ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir.	15-24	1	2,00	.	.	,031
	25-34	4	4,25	,957	,479	
	35-44	5	4,60	,548	,245	
	45-54	12	3,58	,669	,193	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	3,91	,900	,188	
16.Yöneticisi olduğum okula başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir.	15-24	1	2,00	.	.	,287
	25-34	4	3,25	,500	,250	
	35-44	5	3,20	,837	,374	
	45-54	10	2,70	,823	,260	
	55-64	1	2,00	.	.	
	Total	21	2,86	,793	,173	
17.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir.	15-24	1	4,00	.	.	,851
	25-34	4	3,50	1,000	,500	
	35-44	5	3,80	,447	,200	
	45-54	11	3,45	,820	,247	
	55-64	1	4,00	.	.	
	Total	22	3,59	,734	,157	
18.Yöneticisi olduğum okula RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir	15-24	1	4,00	.	.	,261
	25-34	4	3,50	1,000	,500	
	35-44	5	2,80	1,095	,490	
	45-54	11	3,27	1,009	,304	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	22	3,32	1,041	,222	
19.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf	15-24	1	4,00	.	.	,579
	25-34	4	3,50	1,000	,500	
	35-44	5	3,20	1,095	,490	
	45-54	11	3,00	1,000	,302	
	55-64	1	2,00	.	.	

mevcutlarına göre ayarlanmaktadır.	Total	22	3,14	,990	,211	
20.Yöneticisi olduğum okulda her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir	15-24	1	4,00	.	.	,620
	25-34	4	2,25	1,258	,629	
	35-44	5	2,80	1,095	,490	
	45-54	11	2,91	1,221	,368	
	55-64	1	2,00	.	.	
	Total	22	2,77	1,152	,246	
21.Özel eğitim öğrencisinin evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır	15-24	1	2,00	.	.	,381
	25-34	4	3,00	1,414	,707	
	35-44	5	3,00	1,000	,447	
	45-54	11	3,09	,831	,251	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	22	3,09	1,019	,217	
22.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır	15-24	1	3,00	.	.	,847
	25-34	4	2,25	1,258	,629	
	35-44	5	2,40	,894	,400	
	45-54	11	2,45	1,128	,340	
	55-64	1	3,00	.	.	
	Total	22	2,45	1,011	,215	
23.Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.	15-24	1	4,00	.	.	,553
	25-34	4	3,25	,957	,479	
	35-44	5	2,80	,837	,374	
	45-54	12	3,17	1,030	,297	
	55-64	1	2,00	.	.	
	Total	23	3,09	,949	,198	
24.Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.	15-24	1	4,00	.	.	,206
	25-34	4	4,25	,500	,250	
	35-44	5	3,20	1,095	,490	
	45-54	12	3,50	,905	,261	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	3,65	,935	,195	
25.Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.	15-24	1	5,00	.	.	,535
	25-34	4	3,50	1,732	,866	
	35-44	5	3,60	1,140	,510	
	45-54	11	3,64	,674	,203	
	55-64	1	4,00	.	.	
	Total	22	3,68	,995	,212	
26.Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin	15-24	1	1,00	.	.	,347
	25-34	4	2,75	1,708	,854	
	35-44	5	2,80	1,304	,583	

bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.	45-54	11	1,82	,603	,182	
	55-64	1	2,00	.	.	
	Total	22	2,18	1,097	,234	
27.Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.	15-24	1	5,00	.	.	,835
	25-34	4	4,50	,577	,289	
	35-44	5	4,60	,548	,245	
	45-54	12	4,58	,515	,149	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,61	,499	,104	
28.Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.	15-24	1	5,00	.	.	,635
	25-34	4	5,00	,000	,000	
	35-44	5	4,80	,447	,200	
	45-54	12	4,42	1,165	,336	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,65	,885	,184	
29.Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.	15-24	1	5,00	.	.	,956
	25-34	4	4,75	,500	,250	
	35-44	5	4,80	,447	,200	
	45-54	12	4,50	1,168	,337	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,65	,885	,184	
30.Kaynaştırma öğrencileri için sınıf içi düzenlemeler yapılmalıdır.	15-24	1	5,00	.	.	,883
	25-34	4	4,75	,500	,250	
	35-44	5	4,80	,447	,200	
	45-54	12	4,50	,905	,261	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,65	,714	,149	
31.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır	15-24	1	5,00	.	.	,635
	25-34	4	5,00	,000	,000	
	35-44	5	4,80	,447	,200	
	45-54	12	4,42	1,165	,336	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,65	,885	,184	
32.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.	15-24	1	5,00	.	.	,643
	25-34	4	5,00	,000	,000	
	35-44	5	4,80	,447	,200	
	45-54	12	4,67	,492	,142	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,78	,422	,088	

33.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.	15-24	1	5,00	.	.	,959
	25-34	4	4,75	,500	,250	
	35-44	5	4,80	,447	,200	
	45-54	12	4,75	,452	,131	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,78	,422	,088	
34.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.	15-24	1	5,00	.	.	,305
	25-34	4	5,00	,000	,000	
	35-44	5	4,80	,447	,200	
	45-54	12	4,50	,522	,151	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,70	,470	,098	
35.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmet içi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.	15-24	1	5,00	.	.	,887
	25-34	4	4,75	,500	,250	
	35-44	5	4,60	,548	,245	
	45-54	12	4,67	,492	,142	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,70	,470	,098	
36.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.	15-24	1	4,00	.	.	,752
	25-34	4	4,25	1,500	,750	
	35-44	5	4,40	,548	,245	
	45-54	12	4,50	,674	,195	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,43	,788	,164	
37.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapmalıdır.	15-24	1	4,00	.	.	,367
	25-34	4	4,75	,500	,250	
	35-44	5	4,60	,548	,245	
	45-54	12	4,33	,492	,142	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,48	,511	,106	
38.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.	15-24	1	5,00	.	.	,888
	25-34	4	4,50	1,000	,500	
	35-44	5	4,40	,894	,400	
	45-54	12	4,67	,492	,142	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,61	,656	,137	
39.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları	15-24	1	5,00	.	.	,713
	25-34	4	4,75	,500	,250	
	35-44	5	4,60	,548	,245	
	45-54	12	4,50	,522	,151	
	55-64	1	5,00	.	.	

yapmalıdır.	Total	23	4,61	,499	,104	
40.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapmalıdır.	15-24	1	4,00	.	.	,274
	25-34	4	5,00	,000	,000	
	35-44	5	4,60	,548	,245	
	45-54	12	4,50	,522	,151	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,61	,499	,104	
41.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir	15-24	1	5,00	.	.	,606
	25-34	4	4,75	,500	,250	
	35-44	5	4,40	,894	,400	
	45-54	12	4,42	,515	,149	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,52	,593	,124	
42.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.	15-24	1	5,00	.	.	,965
	25-34	4	4,75	,500	,250	
	35-44	5	4,80	,447	,200	
	45-54	12	4,83	,389	,112	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,83	,388	,081	
43.BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)'ü öğretmenler hazırlamalıdır.	15-24	1	3,00	.	.	,403
	25-34	4	3,75	,957	,479	
	35-44	5	4,00	1,000	,447	
	45-54	12	3,58	1,084	,313	
	55-64	1	1,00	.	.	
	Total	23	3,57	1,121	,234	
44.BEP ve BÖP'ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.	15-24	1	4,00	.	.	,765
	25-34	4	4,25	,957	,479	
	35-44	5	3,80	1,304	,583	
	45-54	12	3,92	1,084	,313	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,00	1,044	,218	
45.BEP ve BÖP'ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.	15-24	1	3,00	.	.	,544
	25-34	4	3,75	,957	,479	
	35-44	5	3,80	1,095	,490	
	45-54	12	3,58	,996	,288	
	55-64	1	2,00	.	.	
	Total	23	3,57	,992	,207	
46.BEP ve BÖP'ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi)	15-24	1	4,00	.	.	,784
	25-34	4	4,00	1,155	,577	
	35-44	5	4,20	1,095	,490	

hazırlamalıdır.	45-54	11	3,82	,982	,296	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	22	4,00	,976	,208	
47.BEP ve BÖP'ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.	15-24	1	5,00	.	.	,120
	25-34	4	3,75	,957	,479	
	35-44	5	4,80	,447	,200	
	45-54	11	4,27	,467	,141	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	22	4,36	,658	,140	
48.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.	15-24	1	4,00	.	.	,364
	25-34	4	5,00	,000	,000	
	35-44	5	4,40	,894	,400	
	45-54	12	4,67	,651	,188	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,65	,647	,135	
49.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.	15-24	1	4,00	.	.	,646
	25-34	4	4,75	,500	,250	
	35-44	5	4,40	,894	,400	
	45-54	12	4,67	,492	,142	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,61	,583	,122	
50.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur	15-24	1	4,00	.	.	,383
	25-34	4	5,00	,000	,000	
	35-44	5	4,60	,548	,245	
	45-54	12	4,50	,905	,261	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,61	,722	,151	
51.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.	15-24	1	5,00	.	.	,792
	25-34	4	5,00	,000	,000	
	35-44	5	4,80	,447	,200	
	45-54	12	4,75	,452	,131	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,83	,388	,081	
52.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.	15-24	1	4,00	.	.	,871
	25-34	4	4,00	1,155	,577	
	35-44	4	4,00	1,155	,577	
	45-54	12	4,08	,900	,260	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	22	4,09	,921	,196	
53.Kaynaştırma uygulamaları	15-24	1	2,00	.	.	,175
	25-34	4	4,00	1,155	,577	

kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.	35-44	5	2,60	1,817	,812	
	45-54	12	3,83	,718	,207	
	55-64	1	1,00	.	.	
	Total	23	3,39	1,305	,272	
54.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.	15-24	1	4,00	.	.	,322
	25-34	4	4,50	1,000	,500	
	35-44	5	4,40	,548	,245	
	45-54	12	3,83	,937	,271	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,13	,869	,181	
55.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.	15-24	1	5,00	.	.	,553
	25-34	4	4,50	1,000	,500	
	35-44	5	4,00	1,225	,548	
	45-54	12	4,33	,492	,142	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,35	,775	,162	
56.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.	15-24	1	4,00	.	.	,116
	25-34	4	5,00	,000	,000	
	35-44	5	4,20	1,304	,583	
	45-54	12	4,25	,452	,131	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,39	,722	,151	
57. Kaynaştırma uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.	15-24	1	2,00	.	.	,351
	25-34	4	4,50	1,000	,500	
	35-44	5	4,00	1,225	,548	
	45-54	12	4,25	,754	,218	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,17	,984	,205	
58. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmet içi eğitimi yapılmalıdır	15-24	1	4,00	.	.	,566
	25-34	4	4,75	,500	,250	
	35-44	5	4,80	,447	,200	
	45-54	12	4,67	,492	,142	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,70	,470	,098	
59. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır	15-24	1	4,00	.	.	,554
	25-34	4	4,75	,500	,250	
	35-44	5	4,40	,548	,245	
	45-54	12	4,50	,522	,151	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,52	,511	,106	
60. Kaynaştırma uygulamalarının	15-24	1	4,00	.	.	,274
	25-34	4	5,00	,000	,000	

başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır	35-44	5	4,60	,548	,245	
	45-54	12	4,50	,522	,151	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,61	,499	,104	
61. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenden destek alınmalıdır	15-24	1	5,00	.	.	,897
	25-34	4	4,75	,500	,250	
	35-44	5	4,80	,447	,200	
	45-54	12	4,67	,492	,142	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,74	,449	,094	
62. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır	15-24	1	5,00	.	.	,713
	25-34	4	4,75	,500	,250	
	35-44	5	4,60	,548	,245	
	45-54	12	4,50	,522	,151	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,61	,499	,104	
63. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır	15-24	1	4,00	.	.	,771
	25-34	4	4,25	,957	,479	
	35-44	5	4,00	1,000	,447	
	45-54	12	4,00	,739	,213	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,09	,793	,165	
64. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır	15-24	1	3,00	.	.	,190
	25-34	4	4,00	1,155	,577	
	35-44	5	2,80	,837	,374	
	45-54	12	3,67	,492	,142	
	55-64	1	3,00	.	.	
	Total	23	3,48	,790	,165	
65. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle iş birliği sağlanmalıdır	15-24	1	5,00	.	.	,643
	25-34	4	5,00	,000	,000	
	35-44	5	4,80	,447	,200	
	45-54	12	4,67	,492	,142	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,78	,422	,088	
66. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır	15-24	1	5,00	.	.	,468
	25-34	4	5,00	,000	,000	
	35-44	5	4,80	,447	,200	
	45-54	12	4,58	,515	,149	
	55-64	1	5,00	.	.	
	Total	23	4,74	,449	,094	
67. Kaynaştırma	15-24	1	4,00	.	.	,358

uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır	25-34	4	5,00	,000	,000
	35-44	5	4,60	,548	,245
	45-54	12	4,42	,900	,260
	55-64	1	5,00	.	.
	Total	23	4,57	,728	,152

Okul yöneticilerinin yaş değişkeninin engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarına ilişkin hipotez testlerinde de “Kaynaştırma uygulamalarına ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir” görüşü hariç, okul yöneticilerinin yaşlarına göre bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir. Ancak tabloların ayrıntılı olarak incelenmesi durumunda aşağıdaki sonuçların gözlemlendiği görülecektir.

Tablo 4.12’de okul yöneticilerinin yaş değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Okul Yöneticilerinin Kaynaştırma Uygulamaları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Elde Edilen Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından bir farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,25 (Kararsızım), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,20 (Kararsızım), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,42 (Kararsızım) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından bir farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,40 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

3. “Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından bir farklılık vardır. “.Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,00 (Katılmıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,50 (Kararsızım),35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,60 (Kararsızım),45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,33 (Kararsızım) ve55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,00 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından bir farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum),35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,60 (Katılıyorum),45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum) ve55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,25 (Kararsızım),35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,20 (Kararsızım),45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,75 (Katılıyorum) ve55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 1,00 (Kesinlikle Katılmıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,50 (Katılmıyorum),35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 1,40 (Kesinlikle Katılmıyorum),45-54 yaş aralığında olan

okul yöneticilerinin derecesi 2,42 (Katılmıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 1,00 (Kesinlikle Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.12’de okul yöneticilerinin yaş değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Uygulamalarına Dahil Edilen Çocuklar Hakkındaki Okul Yöneticilerinin Görüşlerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanılanan öğrenciler dahil edilmelidir” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanılanan öğrenciler dahil edilmelidir” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,40 (Katılmıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,33 (Kararsızım) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,40 (Kararsızım), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,58 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiper aktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiper aktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Katılıyorum), 35-44 yaş

aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,80 (Katılıyorum),45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,33 (Kararsızım) ve55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,50 (Kararsızım),35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,40 (Kararsızım),45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,25 (Kararsızım) ve55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum),35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,40 (Katılıyorum),45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,83 (Katılıyorum) ve55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum),35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,40 (Kararsızım),45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,33 (Kararsızım) ve55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık

vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,75 (Katılıyorum),35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,60 (Katılıyorum),45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,42(Kararsızım) ve55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

8. “Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,50 (Kararsızım),35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum),45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım) ve55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,00 (Katılmıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,25 (Katılıyorum),35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,60 (Kesinlikle Katılıyorum),45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,58 (Katılıyorum) ve55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.12’de okul yöneticilerinin yaş değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından“Kaynaştırma Uygulamaları İçin Gelen Çocukların Okula Kabul ve Kayıtlarının Nasıl Yapıldığına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,00 (Katılmıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul

yöneticilerinin derecesi 3,25 (Kararsızım), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,20 (Kararsızım), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,70 (Kararsızım) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,00 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,50 (Kararsızım), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,80 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,45 (Kararsızım) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,50 (Kararsızım), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,80 (Kararsızım), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,27 (Kararsızım) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,50 (Kararsızım), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,20 (Kararsızım), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,00 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul

yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,25 (Katılmıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,80 (Kararsızım), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,91 (Kararsızım) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,00 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

6. “Evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,00 (Katılmıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,09 (Kararsızım) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,25 (Katılmıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,40 (Katılmıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,45 (Katılmıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
8. “Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,25 (Kararsızım), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,80 (Kararsızım), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,17 (Kararsızım) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,00 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Özel eğitim öğrencisi

yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,25 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,20 (Kararsızım), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,50 (Kararsızım) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.12’de okul yöneticilerinin yaş değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Başlamadan Yapılan Ön Hazırlıklara İlişkin Bulgular ” incelendiğinde;

1. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,50 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,60 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,64 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 1,00 (Kesinlikle Katılmıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,75 (Kararsızım), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,80 (Kararsızım), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 1,82 (Katılmıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,00 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.12’de okul yöneticilerinin yaş değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının

değerlendirilmesisorularından“Yapılan Fiziksel Ortam Düzenlemelerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,60 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,58 (Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,80 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,42 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,80 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,80 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,42 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.12’de okul yöneticilerinin yaş değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Kapsamında Okulda Yapılan Eğitim Çalışmalarına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,80 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,42 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,80 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,67

(Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

3. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,80 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,80 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmetiçi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmetiçi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,60 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,67 (Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.12’de okul yöneticilerinin yaş değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesisorularından“Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Kapsamında Okul Yöneticilerinin Görev ve Sorumluluklarına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,25 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,40 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapmalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,60 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,33 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,40 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,67 (Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları yapılmalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,60 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapılmalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,60 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,40 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,42 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.”maddesinde 15-24 yaş aralığında

olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,80 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,83 (Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.12’de okul yöneticilerinin yaş değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “BEP ve BÖP’ün Kimler Tarafından Hazırlanmış İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)’ü öğretmenler hazırlamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)’ü öğretmenler hazırlamalıdır.” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,75 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,58 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 1,00 (Kesinlikle Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “BEP ve BÖP’ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “BEP ve BÖP’ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,25 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,80 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,92 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “BEP ve BÖP’ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “BEP ve BÖP’ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.” maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul

yöneticilerinin derecesi 3,75 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,80 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,58 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,00 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “BEP ve BÖP’ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “BEP ve BÖP’ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,20 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,82 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “BEP ve BÖP’ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “BEP ve BÖP’ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,75 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,80 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,27 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.12’de okul yöneticilerinin yaş değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Yaşanan Sorunlara İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşlerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin

derecesi 4,40 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,67 (Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,40 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,67 (Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,60 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,80 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından

farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,08 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

6. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,00 (Katılmıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,60 (Kararsızım), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,83 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 1,00 (Kesinlikle Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,40 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,83 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
8. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,33 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul

yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

9. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,20 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,25 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

10. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,00 (Katılmıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,25 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.12’de okul yöneticilerinin yaş değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Eğitimi Uygulamasına Yönelik Yaşanan Sorunlara İlişkin Okul Yöneticilerinin Önerilerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmetiçi eğitimi yapılmalıdır”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmetiçi eğitimi yapılmalıdır”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,80 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,67 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,40 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,60 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenden destek alınmalıdır”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenden destek alınmalıdır”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,80 (Kesinlikle Katılıyorum),45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,67 (Kesinlikle Katılıyorum) ve55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan

okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,60 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

6. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,25 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 2,80 (Kararsızım), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,67 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
8. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle işbirliği sağlanmalıdır”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle işbirliği sağlanmalıdır”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,80 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,67 (Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

9. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,80 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,58 (Kesinlikle Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
10. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda yaş değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır.”maddesinde 15-24 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), 25-34 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), 35-44 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,60 (Kesinlikle Katılıyorum), 45-54 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 4,42 (Katılıyorum) ve 55-64 yaş aralığında olan okul yöneticilerinin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.13. Okul Yöneticilerinin Öğrenim Düzeyi Değişkeni ile “Engelli ve Engelli Olmayan Öğrencilerin Bütünleşmesinde Okul Yönetiminin Tutumlarının Değerlendirilmesi” Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı (Mann-Whitney U Testi)

	Yaş Grupları	N (Eleman Sayısı)	Mean (Ortalama Değer)	Std. Deviation (Standart Sapma)	Std. Error Mean (Standart Sapmanın Hatası)	Sig. 2-tailed (p Değeri)
1.Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.	Lisans	16	3,31	,704	,176	,660
	Lisansüstü	7	3,43	,787	,297	
	Total	23	3,35	,714	,149	
2.Kaynaştırma uygulamaları	Lisans	16	4,06	,772	,193	,292
	Lisansüstü	7	4,43	,535	,202	

öğrenciler açısından faydalıdır.	Total	23	4,17	,717	,149	
3.Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.	Lisans	16	3,25	1,000	,250	,575
	Lisansüstü	7	3,43	,787	,297	
	Total	23	3,30	,926	,193	
4.Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.	Lisans	16	4,56	,629	,157	,344
	Lisansüstü	7	4,00	1,414	,535	
	Total	23	4,39	,941	,196	
5.Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.	Lisans	16	4,06	,574	,143	,742
	Lisansüstü	7	3,86	,900	,340	
	Total	23	4,00	,674	,141	
6.Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.	Lisans	16	2,06	1,063	,266	,834
	Lisansüstü	7	2,14	1,069	,404	
	Total	23	2,09	1,041	,217	
7.Kaynaştırma uygulamalarına rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanımlanan öğrenciler dahil edilmelidir.	Lisans	16	3,56	1,094	,273	,269
	Lisansüstü	7	2,86	1,464	,553	
	Total	23	3,35	1,229	,256	
8.Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.	Lisans	16	3,69	,873	,218	,943
	Lisansüstü	7	3,71	,951	,360	
	Total	23	3,70	,876	,183	
9.Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiper aktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.	Lisans	16	3,75	1,000	,250	,944
	Lisansüstü	7	3,71	,951	,360	
	Total	23	3,74	,964	,201	

10.Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Lisans	16	3,56	,964	,241	,328
	Lisansüstü	7	3,14	1,069	,404	
	Total	23	3,43	,992	,207	
11.Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Lisans	16	4,00	,730	,183	,471
	Lisansüstü	7	4,14	1,069	,404	
	Total	23	4,04	,825	,172	
12.Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Lisans	16	3,69	,704	,176	,668
	Lisansüstü	7	3,29	1,380	,522	
	Total	23	3,57	,945	,197	
13.Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Lisans	16	3,69	,704	,176	,916
	Lisansüstü	7	3,43	1,512	,571	
	Total	23	3,61	,988	,206	
14.Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir.	Lisans	16	3,19	1,109	,277	,424
	Lisansüstü	7	3,57	,976	,369	
	Total	23	3,30	1,063	,222	
15.Kaynaştırma uygulamalarına ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir.	Lisans	16	3,88	,885	,221	,641
	Lisansüstü	7	4,00	1,000	,378	
	Total	23	3,91	,900	,188	
16.Yöneticisi olduğum okula başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir.	Lisans	14	3,00	,784	,210	,232
	Lisansüstü	7	2,57	,787	,297	
	Total	21	2,86	,793	,173	
17.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir.	Lisans	15	3,67	,617	,159	,718
	Lisansüstü	7	3,43	,976	,369	
	Total	22	3,59	,734	,157	
18.Yöneticisi	Lisans	15	3,53	,990	,256	,154

olduğum okula RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir	Lisansüstü	7	2,86	1,069	,404	
	Total	22	3,32	1,041	,222	
19.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır.	Lisans	15	3,20	1,014	,262	,630
	Lisansüstü	7	3,00	1,000	,378	
	Total	22	3,14	,990	,211	
20.Yöneticisi olduğum okulda her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir	Lisans	15	2,80	1,146	,296	,850
	Lisansüstü	7	2,71	1,254	,474	
	Total	22	2,77	1,152	,246	
21.Özel eğitim öğrencisinin evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır	Lisans	15	2,93	1,100	,284	,268
	Lisansüstü	7	3,43	,787	,297	
	Total	22	3,09	1,019	,217	
22.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır	Lisans	15	2,40	1,056	,273	,732
	Lisansüstü	7	2,57	,976	,369	
	Total	22	2,45	1,011	,215	
23.Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.	Lisans	16	3,13	1,025	,256	,805
	Lisansüstü	7	3,00	,816	,309	
	Total	23	3,09	,949	,198	
24.Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.	Lisans	16	3,75	,856	,214	,504
	Lisansüstü	7	3,43	1,134	,429	
	Total	23	3,65	,935	,195	
25.Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.	Lisans	16	3,94	,772	,193	,074
	Lisansüstü	6	3,00	1,265	,516	
	Total	22	3,68	,995	,212	

26.Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.	Lisans	16	1,75	,683	,171	,006
	Lisansüstü	6	3,33	1,211	,494	
	Total	22	2,18	1,097	,234	
27.Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.	Lisans	16	4,69	,479	,120	,252
	Lisansüstü	7	4,43	,535	,202	
	Total	23	4,61	,499	,104	
28.Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.	Lisans	16	4,88	,342	,085	,094
	Lisansüstü	7	4,14	1,464	,553	
	Total	23	4,65	,885	,184	
29.Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.	Lisans	16	4,88	,342	,085	,094
	Lisansüstü	7	4,14	1,464	,553	
	Total	23	4,65	,885	,184	
30.Kaynaştırma öğrencileri için sınıf içi düzenlemeler yapılmalıdır.	Lisans	16	4,81	,403	,101	,191
	Lisansüstü	7	4,29	1,113	,421	
	Total	23	4,65	,714	,149	
31.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır	Lisans	16	4,88	,342	,085	,094
	Lisansüstü	7	4,14	1,464	,553	
	Total	23	4,65	,885	,184	
32.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.	Lisans	16	4,88	,342	,085	,112
	Lisansüstü	7	4,57	,535	,202	
	Total	23	4,78	,422	,088	
33.Kaynaştırma öğrencisi bulunan	Lisans	16	4,88	,342	,085	,112
	Lisansüstü	7	4,57	,535	,202	

okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.	Total	23	4,78	,422	,088	
34.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.	Lisans	16	4,75	,447	,112	,402
	Lisansüstü	7	4,57	,535	,202	
	Total	23	4,70	,470	,098	
35.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmet içi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.	Lisans	16	4,81	,403	,101	,072
	Lisansüstü	7	4,43	,535	,202	
	Total	23	4,70	,470	,098	
36.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.	Lisans	16	4,63	,619	,155	,082
	Lisansüstü	7	4,00	1,000	,378	
	Total	23	4,43	,788	,164	
37.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapmalıdır.	Lisans	16	4,50	,516	,129	,758
	Lisansüstü	7	4,43	,535	,202	
	Total	23	4,48	,511	,106	
38.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.	Lisans	16	4,63	,719	,180	,563
	Lisansüstü	7	4,57	,535	,202	
	Total	23	4,61	,656	,137	
39.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları yapmalıdır.	Lisans	16	4,63	,500	,125	,813
	Lisansüstü	7	4,57	,535	,202	
	Total	23	4,61	,499	,104	
40.Kaynaştırma uygulamaları	Lisans	16	4,69	,479	,120	,252
	Lisansüstü	7	4,43	,535	,202	

kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapmalıdır.	Total	23	4,61	,499	,104	
41.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir	Lisans	16	4,56	,512	,128	,818
	Lisansüstü	7	4,43	,787	,297	
	Total	23	4,52	,593	,124	
42.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.	Lisans	16	4,88	,342	,085	,360
	Lisansüstü	7	4,71	,488	,184	
	Total	23	4,83	,388	,081	
43.BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)'ü öğretmenler hazırlamalıdır.	Lisans	16	3,50	1,155	,289	,701
	Lisansüstü	7	3,71	1,113	,421	
	Total	23	3,57	1,121	,234	
44.BEP ve BÖP'ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.	Lisans	16	4,13	1,025	,256	,317
	Lisansüstü	7	3,71	1,113	,421	
	Total	23	4,00	1,044	,218	
45.BEP ve BÖP'ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.	Lisans	16	3,56	,964	,241	,972
	Lisansüstü	7	3,57	1,134	,429	
	Total	23	3,57	,992	,207	
46.BEP ve BÖP'ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.	Lisans	16	3,94	,998	,249	,639
	Lisansüstü	6	4,17	,983	,401	
	Total	22	4,00	,976	,208	
47.BEP ve BÖP'ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.	Lisans	16	4,31	,704	,176	,624
	Lisansüstü	6	4,50	,548	,224	
	Total	22	4,36	,658	,140	
48.Kaynaştırma uygulamaları	Lisans	16	4,75	,577	,144	,241
	Lisansüstü	7	4,43	,787	,297	

kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.	Total	23	4,65	,647	,135	
49.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.	Lisans	16	4,63	,500	,125	,873
	Lisansüstü	7	4,57	,787	,297	
	Total	23	4,61	,583	,122	
50.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur	Lisans	16	4,69	,479	,120	,934
	Lisansüstü	7	4,43	1,134	,429	
	Total	23	4,61	,722	,151	
51.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.	Lisans	16	4,88	,342	,085	,360
	Lisansüstü	7	4,71	,488	,184	
	Total	23	4,83	,388	,081	
52.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.	Lisans	16	4,00	,966	,242	,482
	Lisansüstü	6	4,33	,816	,333	
	Total	22	4,09	,921	,196	
53.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.	Lisans	16	3,25	1,390	,348	,513
	Lisansüstü	7	3,71	1,113	,421	
	Total	23	3,39	1,305	,272	
54.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.	Lisans	16	4,06	,998	,249	,853
	Lisansüstü	7	4,29	,488	,184	
	Total	23	4,13	,869	,181	
55.Kaynaştırma uygulamaları	Lisans	16	4,56	,629	,157	,041
	Lisansüstü	7	3,86	,900	,340	

kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.	Total	23	4,35	,775	,162	
56. Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.	Lisans	16	4,50	,516	,129	,546
	Lisansüstü	7	4,14	1,069	,404	
	Total	23	4,39	,722	,151	
57. Kaynaştırma uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.	Lisans	16	4,19	,981	,245	,914
	Lisansüstü	7	4,14	1,069	,404	
	Total	23	4,17	,984	,205	
58. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmet içi eğitimi yapılmalıdır	Lisans	16	4,69	,479	,120	,900
	Lisansüstü	7	4,71	,488	,184	
	Total	23	4,70	,470	,098	
59. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır	Lisans	16	4,50	,516	,129	,758
	Lisansüstü	7	4,57	,535	,202	
	Total	23	4,52	,511	,106	
60. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır	Lisans	16	4,63	,500	,125	,813
	Lisansüstü	7	4,57	,535	,202	
	Total	23	4,61	,499	,104	
61. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenden destek alınmalıdır	Lisans	16	4,81	,403	,101	,236
	Lisansüstü	7	4,57	,535	,202	
	Total	23	4,74	,449	,094	
62. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır	Lisans	16	4,69	,479	,120	,252
	Lisansüstü	7	4,43	,535	,202	
	Total	23	4,61	,499	,104	
63. Kaynaştırma uygulamalarının	Lisans	16	4,13	,719	,180	,776
	Lisansüstü	7	4,00	1,000	,378	

başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır	Total	23	4,09	,793	,165	
64. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır	Lisans	16	3,56	,814	,203	,516
	Lisansüstü	7	3,29	,756	,286	
	Total	23	3,48	,790	,165	
65. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle işbirliği sağlanmalıdır	Lisans	16	4,81	,403	,101	,607
	Lisansüstü	7	4,71	,488	,184	
	Total	23	4,78	,422	,088	
66. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır	Lisans	16	4,75	,447	,112	,861
	Lisansüstü	7	4,71	,488	,184	
	Total	23	4,74	,449	,094	
67. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır	Lisans	16	4,50	,816	,204	,631
	Lisansüstü	7	4,71	,488	,184	
	Total	23	4,57	,728	,152	

Okul yöneticilerinin öğrenim düzeyi değişkeninin engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarına ilişkin hipotez testlerinde de “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.” ve “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.” görüşleri hariç, okul yöneticilerinin öğretim düzeylerine göre bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir. Ancak tabloların ayrıntılı olarak incelenmesi durumunda aşağıdaki sonuçların gözlemlendiği görülecektir.

Tablo 4.13’te okul yöneticilerinin öğrenim düzeyi değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Okul Yöneticilerinin Kaynaştırma Uygulamaları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Elde Edilen Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,35 (Kararsızım), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,43 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,06(Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,43 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,25 (Kararsızım), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,43 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,39 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,06 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul

yöneticilerinin derecesi 2,06 (Katılmıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 2,14 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.13'te okul yöneticilerinin öğrenim düzeyideğişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından "Kaynaştırma Uygulamalarına Dahil Edilen Çocuklar Hakkındaki Okul Yöneticilerinin Görüşlerine İlişkin Bulgular" incelendiğinde;

1. "Rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanılanan öğrenciler dahil edilmelidir" maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. "Rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanılanan öğrenciler dahil edilmelidir" maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,56 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 2,86 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. "Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir." maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık görülmemiştir. "Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir." maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,69 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,71 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. "Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiper aktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir." maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. "Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiper aktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir." maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,75 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,71 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. "Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir." maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. "Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir." maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,56 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,14 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. "Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir." maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından bir

farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,14 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

6. “Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,69 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,29 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,69 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,43 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
8. “Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,19 (Kararsızım), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,57 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,88 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.13’te okul yöneticilerinin öğrenim düzeyideğişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Uygulamaları İçin Gelen Çocukların Okula Kabul ve Kayıtlarının Nasıl Yapıldığına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir.

- “Başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 2,57 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,67 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,43 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  3. “RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,53 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 2,86 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  4. “Özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,20 (Kararsızım), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  5. “Her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 2,80 (Kararsızım), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 2,71 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  6. “Evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 2,93 (Kararsızım), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,43 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

7. “Özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 2,40 (Kararsızım), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 2,57 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
8. “Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,13 (Kararsızım), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,75 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,43 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.13’te okul yöneticilerinin öğrenim düzeyideğişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Başlamadan Yapılan Ön Hazırlıklara İlişkin Bulgular ” incelendiğinde;

1. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyi değişkeni açısından farklılık vardır. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,94 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,00 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyi değişkeni açısından farklılık vardır. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 1,75 (Katılmıyorum),

öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,33 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.13'te okul yöneticilerinin öğrenim düzeyideğişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından“Yapılan Fiziksel Ortam Düzenlemelerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,69 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,43 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,88 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,14 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,88 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,14 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,81 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,29 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.13'te okul yöneticilerinin öğrenim düzeyideğişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından“Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Kapsamında Okulda Yapılan Eğitim Çalışmalarına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,88 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,14 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,88 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,57 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,88 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,57 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,57 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmet içi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmet içi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,81 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,43 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.13'te okul yöneticilerinin öğrenim düzeyideğişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından“Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Kapsamında Okul Yöneticilerinin Görev ve Sorumluluklarına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,63 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapmalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,43 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,63 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,57 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları yapmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları yapmalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,63 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,57 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından

farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapmalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,69 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,43 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

6. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,43 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,88 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.13’te okul yöneticilerinin öğrenim düzeyideğişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “BEP ve BÖP’ün Kimler Tarafından Hazırlanıp Hazırlanmadığına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)’ü öğretmenler hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)’ü öğretmenler hazırlamalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,50 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,71 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “BEP ve BÖP’ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “BEP ve BÖP’ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan

- okul yöneticilerinin derecesi 4,13 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,71 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “BEP ve BÖP’ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “BEP ve BÖP’ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,56 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,57 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  4. “BEP ve BÖP’ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “BEP ve BÖP’ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,94 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,17 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  5. “BEP ve BÖP’ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “BEP ve BÖP’ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,31 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.13’te okul yöneticilerinin öğrenim düzeyideğişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Yaşanan Sorunlara İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşlerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,43 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul

yöneticilerinin derecesi 4,63 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,57 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

3. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,69 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,43 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,88 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,33 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 3,25 (Kararsızım), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,71 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,06 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,29 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

8. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,86 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,14 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
10. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,19 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,14 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.13’te okul yöneticilerinin öğrenim düzeyideğişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Eğitimi Uygulamasına Yönelik Yaşanan Sorunlara İlişkin Okul Yöneticilerinin Önerilerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmetiçi eğitimi yapılmalıdır”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyi değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmetiçi eğitimi yapılmalıdır”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,69 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul

yöneticilerinin derecesi 4,57 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

3. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,63 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,57 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenden destek alınmalıdır”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenden destek alınmalıdır”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,81 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,57 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,69 (Kesinlik Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,43 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır.”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,13 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır”maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır”maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul

yöneticilerinin derecesi 3,56 (Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 3,29 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

8. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle iş birliği sağlanmalıdır” maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle iş birliği sağlanmalıdır” maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,81 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır.” maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır.” maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
10. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda öğrenim düzeyideğişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır.” maddesinde öğrenim düzeyi lisans olan okul yöneticilerinin derecesi 4,50 (Kesinlikle Katılıyorum), öğrenim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticilerinin derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.14. Okul Yöneticilerinin Gelir Durumu Değişkeni ile “Engelli ve Engelli Olmayan Öğrencilerin Bütünleşmesinde Okul Yönetiminin Tutumlarının Değerlendirilmesi” Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı (Kruskal-Wallis H)

	Gelir Düzeyi	N (Eleman Sayısı)	Mean (Ortalama Değer)	Std. Deviation (Standart Sapma)	Std. Error Mean (Standart Sapmanın Hatası)	Sig. 2-tailed (p Değeri)
1.Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.	Düşük	1	2,00	.	.	,140
	Orta	18	3,33	,686	,162	
	Yüksek	4	3,75	,500	,250	
	Total	23	3,35	,714	,149	

2.Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.	Düşük	1	3,00	.	.	,212
	Orta	18	4,17	,707	,167	
	Yüksek	4	4,50	,577	,289	
	Total	23	4,17	,717	,149	
3.Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.	Düşük	1	3,00	.	.	,922
	Orta	18	3,33	,970	,229	
	Yüksek	4	3,25	,957	,479	
	Total	23	3,30	,926	,193	
4.Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.	Düşük	1	4,00	.	.	,138
	Orta	18	4,28	1,018	,240	
	Yüksek	4	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,39	,941	,196	
5.Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.	Düşük	1	4,00	.	.	,963
	Orta	18	4,06	,539	,127	
	Yüksek	4	3,75	1,258	,629	
	Total	23	4,00	,674	,141	
6.Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.	Düşük	1	3,00	.	.	,498
	Orta	18	2,11	1,079	,254	
	Yüksek	4	1,75	,957	,479	
	Total	23	2,09	1,041	,217	
7.Kaynaştırma uygulamalarına rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanılan öğrenciler dahil edilmelidir.	Düşük	1	2,00	.	.	,207
	Orta	18	3,61	1,037	,244	
	Yüksek	4	2,50	1,732	,866	
	Total	23	3,35	1,229	,256	
8.Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.	Düşük	1	2,00	.	.	,170
	Orta	18	3,72	,826	,195	
	Yüksek	4	4,00	,816	,408	
	Total	23	3,70	,876	,183	
9.Kaynaştırma uygulamalarına	Düşük	1	2,00	.	.	,170
	Orta	18	3,72	,958	,226	

dikkat eksikliği ve hiper aktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.	Yüksek	4	4,25	,500	,250	
	Total	23	3,74	,964	,201	
10.Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Düşük	1	3,00	.	.	,891
	Orta	18	3,44	,984	,232	
	Yüksek	4	3,50	1,291	,645	
	Total	23	3,43	,992	,207	
11.Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Düşük	1	4,00	.	.	,472
	Orta	18	3,94	,873	,206	
	Yüksek	4	4,50	,577	,289	
	Total	23	4,04	,825	,172	
12.Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Düşük	1	3,00	.	.	,614
	Orta	18	3,61	,778	,183	
	Yüksek	4	3,50	1,732	,866	
	Total	23	3,57	,945	,197	
13.Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Düşük	1	3,00	.	.	,651
	Orta	18	3,67	,840	,198	
	Yüksek	4	3,50	1,732	,866	
	Total	23	3,61	,988	,206	
14.Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir.	Düşük	1	3,00	.	.	,151
	Orta	18	3,50	1,098	,259	
	Yüksek	4	2,50	,577	,289	
	Total	23	3,30	1,063	,222	
15.Kaynaştırma uygulamalarına ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir.	Düşük	1	4,00	.	.	,996
	Orta	18	3,89	,963	,227	
	Yüksek	4	4,00	,816	,408	
	Total	23	3,91	,900	,188	
16.Yöneticisi olduğum okula başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir.	Düşük	0	.	.	.	,748
	Orta	18	2,83	,786	,185	
	Yüksek	3	3,00	1,000	,577	
	Total	21	2,86	,793	,173	
17.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencileri	Düşük	0	.	.	.	,191
	Orta	18	3,50	,786	,185	
	Yüksek	4	4,00	,000	,000	

yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir.	Total	22	3,59	,734	,157	
18.Yöneticisi olduğum okula RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir	Düşük	0	.	.	.	,730
	Orta	18	3,28	1,074	,253	
	Yüksek	4	3,50	1,000	,500	
	Total	22	3,32	1,041	,222	
19.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır.	Düşük	0	.	.	.	,191
	Orta	18	3,00	1,029	,243	
	Yüksek	4	3,75	,500	,250	
	Total	22	3,14	,990	,211	
20.Yöneticisi olduğum okulda her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir	Düşük	0	.	.	.	,219
	Orta	18	2,61	,979	,231	
	Yüksek	4	3,50	1,732	,866	
	Total	22	2,77	1,152	,246	
21.Özel eğitim öğrencisinin evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır	Düşük	0	.	.	.	,722
	Orta	18	3,06	1,056	,249	
	Yüksek	4	3,25	,957	,479	
	Total	22	3,09	1,019	,217	
22.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır	Düşük	0	.	.	.	,927
	Orta	18	2,44	1,042	,246	
	Yüksek	4	2,50	1,000	,500	
	Total	22	2,45	1,011	,215	
23.Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.	Düşük	1	2,00	.	.	,081
	Orta	18	2,94	,873	,206	
	Yüksek	4	4,00	,816	,408	
	Total	23	3,09	,949	,198	
24.Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.	Düşük	1	4,00	.	.	,316
	Orta	18	3,50	,985	,232	
	Yüksek	4	4,25	,500	,250	
	Total	23	3,65	,935	,195	
25.Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin	Düşük	1	4,00	.	.	,830
	Orta	17	3,76	,903	,219	
	Yüksek	4	3,25	1,500	,750	

bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.	Total	22	3,68	,995	,212	
26.Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.	Düşük	1	1,00	.	.	,269
	Orta	17	2,06	,827	,201	
	Yüksek	4	3,00	1,826	,913	
	Total	22	2,18	1,097	,234	
27.Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.	Düşük	1	5,00	.	.	,140
	Orta	18	4,50	,514	,121	
	Yüksek	4	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,61	,499	,104	
28.Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.	Düşük	1	5,00	.	.	,431
	Orta	18	4,56	,984	,232	
	Yüksek	4	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,65	,885	,184	
29.Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.	Düşük	1	5,00	.	.	,431
	Orta	18	4,56	,984	,232	
	Yüksek	4	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,65	,885	,184	
30.Kaynaştırma öğrencileri için sınıf içi düzenlemeler yapılmalıdır.	Düşük	1	5,00	.	.	,345
	Orta	18	4,56	,784	,185	
	Yüksek	4	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,65	,714	,149	
31.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır	Düşük	1	5,00	.	.	,431
	Orta	18	4,56	,984	,232	
	Yüksek	4	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,65	,885	,184	
32.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda	Düşük	1	5,00	.	.	,428
	Orta	18	4,72	,461	,109	
	Yüksek	4	5,00	,000	,000	

öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.	Total	23	4,78	,422	,088	
33.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.	Düşük	1	5,00	.	.	,428
	Orta	18	4,72	,461	,109	
	Yüksek	4	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,78	,422	,088	
34.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.	Düşük	1	5,00	.	.	,763
	Orta	18	4,67	,485	,114	
	Yüksek	4	4,75	,500	,250	
	Total	23	4,70	,470	,098	
35.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmet içi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.	Düşük	1	5,00	.	.	,263
	Orta	18	4,61	,502	,118	
	Yüksek	4	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,70	,470	,098	
36.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.	Düşük	1	5,00	.	.	,608
	Orta	18	4,50	,618	,146	
	Yüksek	4	4,00	1,414	,707	
	Total	23	4,43	,788	,164	
37.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapılmalıdır.	Düşük	1	5,00	.	.	,568
	Orta	18	4,44	,511	,121	
	Yüksek	4	4,50	,577	,289	
	Total	23	4,48	,511	,106	
38.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.	Düşük	1	5,00	.	.	,272
	Orta	18	4,50	,707	,167	
	Yüksek	4	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,61	,656	,137	
39.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul	Düşük	1	5,00	.	.	,566
	Orta	18	4,56	,511	,121	
	Yüksek	4	4,75	,500	,250	

yöneticileri izleme çalışmaları yapılmalıdır.	Total	23	4,61	,499	,104	
40.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapılmalıdır.	Düşük	1	5,00	.	.	,669
	Orta	18	4,61	,502	,118	
	Yüksek	4	4,50	,577	,289	
	Total	23	4,61	,499	,104	
41.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir	Düşük	1	5,00	.	.	,448
	Orta	18	4,44	,616	,145	
	Yüksek	4	4,75	,500	,250	
	Total	23	4,52	,593	,124	
42.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.	Düşük	1	5,00	.	.	,526
	Orta	18	4,78	,428	,101	
	Yüksek	4	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,83	,388	,081	
43.BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)'ü öğretmenler hazırlamalıdır.	Düşük	1	5,00	.	.	,332
	Orta	18	3,56	1,097	,258	
	Yüksek	4	3,25	1,258	,629	
	Total	23	3,57	1,121	,234	
44.BEP ve BÖP'ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.	Düşük	1	5,00	.	.	,314
	Orta	18	4,06	,998	,235	
	Yüksek	4	3,50	1,291	,645	
	Total	23	4,00	1,044	,218	
45.BEP ve BÖP'ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.	Düşük	1	5,00	.	.	,299
	Orta	18	3,56	,922	,217	
	Yüksek	4	3,25	1,258	,629	
	Total	23	3,57	,992	,207	
46.BEP ve BÖP'ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.	Düşük	1	5,00	.	.	,537
	Orta	17	4,00	,866	,210	
	Yüksek	4	3,75	1,500	,750	
	Total	22	4,00	,976	,208	
47.BEP ve BÖP'ü özel eğitim	Düşük	1	5,00	.	.	,512
	Orta	17	4,29	,686	,166	

öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.	Yüksek	4	4,50	,577	,289	
	Total	22	4,36	,658	,140	
48.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.	Düşük	1	5,00	.	.	,403
	Orta	18	4,72	,575	,135	
	Yüksek	4	4,25	,957	,479	
	Total	23	4,65	,647	,135	
49.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.	Düşük	1	5,00	.	.	,658
	Orta	18	4,56	,616	,145	
	Yüksek	4	4,75	,500	,250	
	Total	23	4,61	,583	,122	
50.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur	Düşük	1	5,00	.	.	,753
	Orta	18	4,56	,784	,185	
	Yüksek	4	4,75	,500	,250	
	Total	23	4,61	,722	,151	
51.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.	Düşük	1	5,00	.	.	,835
	Orta	18	4,83	,383	,090	
	Yüksek	4	4,75	,500	,250	
	Total	23	4,83	,388	,081	
52.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.	Düşük	1	4,00	.	.	,468
	Orta	17	4,24	,831	,202	
	Yüksek	4	3,50	1,291	,645	
	Total	22	4,09	,921	,196	
53.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.	Düşük	1	4,00	.	.	,805
	Orta	18	3,28	1,406	,331	
	Yüksek	4	3,75	,957	,479	
	Total	23	3,39	1,305	,272	
54.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.	Düşük	1	4,00	.	.	,908
	Orta	18	4,17	,786	,185	
	Yüksek	4	4,00	1,414	,707	
	Total	23	4,13	,869	,181	

55. Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.	Düşük	1	5,00	.	.	,305
	Orta	18	4,44	,616	,145	
	Yüksek	4	3,75	1,258	,629	
	Total	23	4,35	,775	,162	
56. Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.	Düşük	1	4,00	.	.	,238
	Orta	18	4,56	,511	,121	
	Yüksek	4	3,75	1,258	,629	
	Total	23	4,39	,722	,151	
57. Kaynaştırma uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.	Düşük	1	3,00	.	.	,248
	Orta	18	4,33	,907	,214	
	Yüksek	4	3,75	1,258	,629	
	Total	23	4,17	,984	,205	
58. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmet içi eğitimi yapılmalıdır	Düşük	1	5,00	.	.	,763
	Orta	18	4,67	,485	,114	
	Yüksek	4	4,75	,500	,250	
	Total	23	4,70	,470	,098	
59. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır	Düşük	1	5,00	.	.	,632
	Orta	18	4,50	,514	,121	
	Yüksek	4	4,50	,577	,289	
	Total	23	4,52	,511	,106	
60. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır	Düşük	1	5,00	.	.	,566
	Orta	18	4,56	,511	,121	
	Yüksek	4	4,75	,500	,250	
	Total	23	4,61	,499	,104	
61. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenden destek alınmalıdır	Düşük	1	5,00	.	.	,340
	Orta	18	4,67	,485	,114	
	Yüksek	4	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,74	,449	,094	
62. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır	Düşük	1	5,00	.	.	,669
	Orta	18	4,61	,502	,118	
	Yüksek	4	4,50	,577	,289	
	Total	23	4,61	,499	,104	

63. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır	Düşük	1	3,00	.	.	,240
	Orta	18	4,06	,802	,189	
	Yüksek	4	4,50	,577	,289	
	Total	23	4,09	,793	,165	
64. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır	Düşük	1	4,00	.	.	,673
	Orta	18	3,50	,786	,185	
	Yüksek	4	3,25	,957	,479	
	Total	23	3,48	,790	,165	
65. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle iş birliği sağlanmalıdır	Düşük	1	5,00	.	.	,864
	Orta	18	4,78	,428	,101	
	Yüksek	4	4,75	,500	,250	
	Total	23	4,78	,422	,088	
66. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır	Düşük	1	5,00	.	.	,833
	Orta	18	4,72	,461	,109	
	Yüksek	4	4,75	,500	,250	
	Total	23	4,74	,449	,094	
67. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır	Düşük	1	5,00	.	.	,658
	Orta	18	4,50	,786	,185	
	Yüksek	4	4,75	,500	,250	
	Total	23	4,57	,728	,152	

Okul yöneticilerinin gelir düzeyi değişkeninin engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesine yönelik yapılmış hipotez testinde gelir düzeylerine göre tutumlarda bir değişiklik olmadığı tespit edilmiştir. Nitekim $p > 0.05$ tir. Bu bağlamda sıfır hipotezi kabul edilmiştir.

Ancak tabloların ayrıntılı olarak incelenmesi durumunda aşağıdaki sonuçların gözlemlendiği görülecektir.

Tablo 4.14’te okul yöneticilerinin gelir durumu değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının

değerlendirilmesi sorularından “Okul Yöneticilerinin Kaynaştırma Uygulamaları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Elde Edilen Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 2,00 (Katılmıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,33 (Kararsızım) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,75 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 3,00 (Kararsızım), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,17 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “.Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 3,00 (Kararsızım), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,33 (Kararsızım) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,25 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,28 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık görülmüştür. “Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 4,00

(Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,06 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,75 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

6. “Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 3,00 (Kararsızım), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 2,11 (Katılmıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 1,75 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.14’te okul yöneticilerinin gelir durumu değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Uygulamalarına Dahil Edilen Çocuklar Hakkındaki Okul Yöneticilerinin Görüşlerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanılanan öğrenciler dahil edilmelidir”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanılanan öğrenciler dahil edilmelidir”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 2,00 (Katılmıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,61 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 2,50 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 2,00 (Katılmıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,72 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına dikkat

eksikliği ve hiper aktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 2,00 (Katılmıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,72 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,25 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 3,00 (Kararsızım), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,44 (Kararsızım) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,50 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,94 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 3,00 (Kararsızım), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,61 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,50 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 3,00 (Kararsızım), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,67 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,50 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

8. “Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 3,00 (Kararsızım), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,50 (Kararsızım) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 2,50 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,89 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.14’te okul yöneticilerinin gelir durumu değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Uygulamaları İçin Gelen Çocukların Okula Kabul ve Kayıtlarının Nasıl Yapıldığına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticiler soruya cevap vermez iken gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 2,83 (Kararsızım) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,00 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticiler soruya cevap vermez iken), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,50 (Kararsızım) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “RAM’den gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık

görülmemiştir. “RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticiler soruya cevap vermez iken gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,28 (Kararsızım) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,50 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “Özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticiler soruya cevap vermez iken gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,00 (Kararsızım) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,75 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticiler soruya cevap vermez iken gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 2,61 (Kararsızım) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,50 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticiler soruya cevap vermez iken gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,06 (Kararsızım) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,25 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticiler soruya cevap vermez iken gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 2,44 (Katılmıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 2,50 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

8. “Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 2,00 (Katılmıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 2,94 (Kararsızım) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,50 (Kararsızım) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,25 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.14’te okul yöneticilerinin gelir durumu değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Başlamadan Yapılan Ön Hazırlıklara İlişkin Bulgular ” incelendiğinde;

1. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,76 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,25 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 1,00 (Kesinlikle Katılmıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 2,06 (Katılmıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,00 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.14’te okul yöneticilerinin gelir durumu değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Yapılan Fiziksel Ortam Düzenlemelerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma öğrencileri için sınıf içi düzenlemeler yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencileri için sınıf içi düzenlemeler yapılmalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,56

(Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.14’te okul yöneticilerinin gelir durumu değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Kapsamında Okulda Yapılan Eğitim Çalışmalarına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,72 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,72 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından

anlamalı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,67 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

5. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmet içi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamalı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmet içi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,61 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.14’te okul yöneticilerinin gelir durumu değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Kapsamında Okul Yöneticilerinin Görev ve Sorumluluklarına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapmalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,44 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

3. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları yapmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları yapmalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapmalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,61 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,44 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul

yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,78 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.14’te okul yöneticilerinin gelir durumu değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “BEP ve BÖP’ün Kimler Tarafından Hazırlanmış İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)’ü öğretmenler hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)’ü öğretmenler hazırlamalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,56 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,25 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “BEP ve BÖP’ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “BEP ve BÖP’ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,06 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,50 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “BEP ve BÖP’ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “BEP ve BÖP’ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,56 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,25 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “BEP ve BÖP’ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “BEP ve BÖP’ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.”maddesinde gelir

düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,75 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

5. “BEP ve BÖP’ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “BEP ve BÖP’ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,29 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.14’te okul yöneticilerinin gelir durumu değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Yaşanan Sorunlara İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşlerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00(Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,72 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,25 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında

öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

4. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,83 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,24(Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,50 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,28 (Kararsızım) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,75 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin

derecesi 4,17 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

8. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,44 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,75 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,75 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
10. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 3,00(Kararsızım), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,33 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,75 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.14’te okul yöneticilerinin gelir durumu değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Eğitimi Uygulamasına Yönelik Yaşanan Sorunlara İlişkin Okul Yöneticilerinin Önerilerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmetiçi eğitimi yapılmalıdır”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmetiçi eğitimi yapılmalıdır”maddesinde gelir düzeyi düşük olan

yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,67 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenden destek alınmalıdır”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenden destek alınmalıdır”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,67 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlik Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,61

(Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

6. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 3,00 (Kararsızım), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,06 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 4,00 (Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 3,50 (Kararsızım) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 3,25 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
8. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle iş birliği sağlanmalıdır”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle iş birliği sağlanmalıdır”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,78 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,72 (Kesinlikle Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

10. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır.”maddesine verilen cevaplarda gelir durumu değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır.”maddesinde gelir düzeyi düşük olan yöneticilerin derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum), gelir düzeyi orta olan yöneticilerin derecesi 4,50 (Katılıyorum) ve gelir düzeyi yüksek olan yöneticilerin derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.15. Okul YöneticilerininSektör Değişkeni ile “Engelli Ve Engelli Olmayan Öğrencilerin Bütünleşmesinde Okul Yönetiminin Tutumlarının Değerlendirilmesi” Sorularına Verdikleri Cevapların Dağılımı (Mann-Whitney U Testi)

	Sektör	N (Eleman Sayısı)	Mean (Ortalama Değer)	Std. Deviation (Standart Sapma)	Std. Error Mean (Standart Sapmanın Hatası)	Sig. 2- tailed (p Değeri)
1.Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.	Özel Sektör	16	3,50	,632	,158	,095
	Kamu Sektörü	7	3,00	,816	,309	
	Total	23	3,35	,714	,149	
2.Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.	Özel Sektör	16	4,13	,719	,180	,248
	Kamu Sektörü	7	4,29	,756	,286	
	Total	23	4,17	,717	,149	
3.Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.	Özel Sektör	16	3,38	,806	,202	,468
	Kamu Sektörü	7	3,14	1,215	,459	
	Total	23	3,30	,926	,193	
4.Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.	Özel Sektör	16	4,50	,632	,158	,353
	Kamu Sektörü	7	4,14	1,464	,553	
	Total	23	4,39	,941	,196	
5.Kaynaştırma uygulamalarından	Özel Sektör	16	3,81	,655	,164	,021

faydalanma bireye göre farklılık gösterir.	Kamu Sektörü	7	4,43	,535	,202	
	Total	23	4,00	,674	,141	
6.Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.	Özel Sektör	16	1,88	,885	,221	,732
	Kamu Sektörü	7	2,57	1,272	,481	
	Total	23	2,09	1,041	,217	
7.Kaynaştırma uygulamalarına rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanımlanan öğrenciler dahil edilmelidir.	Özel Sektör	16	3,13	1,147	,287	,063
	Kamu Sektörü	7	3,86	1,345	,508	
	Total	23	3,35	1,229	,256	
8.Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.	Özel Sektör	16	3,50	,632	,158	,045
	Kamu Sektörü	7	4,14	1,215	,459	
	Total	23	3,70	,876	,183	
9.Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.	Özel Sektör	16	3,69	,793	,198	,031
	Kamu Sektörü	7	3,86	1,345	,508	
	Total	23	3,74	,964	,201	
10.Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Özel Sektör	16	3,31	,793	,198	,091
	Kamu Sektörü	7	3,71	1,380	,522	
	Total	23	3,43	,992	,207	
11.Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Özel Sektör	16	4,00	,730	,183	,136
	Kamu Sektörü	7	4,14	1,069	,404	
	Total	23	4,04	,825	,172	
12.Kaynaştırma uygulamalarına	Özel Sektör	16	3,56	,512	,128	,083

İşitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Kamu Sektörü	7	3,57	1,618	,612	
	Total	23	3,57	,945	,197	
13.Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.	Özel Sektör	16	3,63	,619	,155	,129
	Kamu Sektörü	7	3,57	1,618	,612	
	Total	23	3,61	,988	,206	
14.Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir.	Özel Sektör	16	3,38	1,088	,272	,336
	Kamu Sektörü	7	3,14	1,069	,404	
	Total	23	3,30	1,063	,222	
15.Kaynaştırma uygulamalarına ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir.	Özel Sektör	16	3,81	,834	,209	,081
	Kamu Sektörü	7	4,14	1,069	,404	
	Total	23	3,91	,900	,188	
16.Yöneticisi olduğum okula başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir.	Özel Sektör	15	2,80	,775	,200	,401
	Kamu Sektörü	6	3,00	,894	,365	
	Total	21	2,86	,793	,173	
17.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir.	Özel Sektör	16	3,56	,727	,182	,134
	Kamu Sektörü	6	3,67	,816	,333	
	Total	22	3,59	,734	,157	
18.Yöneticisi olduğum okula RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir	Özel Sektör	16	3,25	1,000	,250	,275
	Kamu Sektörü	6	3,50	1,225	,500	
	Total	22	3,32	1,041	,222	
19.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır.	Özel Sektör	16	3,06	,998	,249	,288
	Kamu Sektörü	6	3,33	1,033	,422	
	Total	22	3,14	,990	,211	

20.Yöneticisi olduğum okulda her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir	Özel Sektör	16	2,94	1,181	,295	,429
	Kamu Sektörü	6	2,33	1,033	,422	
	Total	22	2,77	1,152	,246	
21.Özel eğitim öğrencisinin evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır	Özel Sektör	16	2,94	,998	,249	,663
	Kamu Sektörü	6	3,50	1,049	,428	
	Total	22	3,09	1,019	,217	
22.Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır	Özel Sektör	16	2,50	1,155	,289	,884
	Kamu Sektörü	6	2,33	,516	,211	
	Total	22	2,45	1,011	,215	
23.Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.	Özel Sektör	16	3,31	,946	,237	,256
	Kamu Sektörü	7	2,57	,787	,297	
	Total	23	3,09	,949	,198	
24.Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.	Özel Sektör	16	3,44	,814	,203	,007
	Kamu Sektörü	7	4,14	1,069	,404	
	Total	23	3,65	,935	,195	
25.Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.	Özel Sektör	16	3,69	,873	,218	,836
	Kamu Sektörü	6	3,67	1,366	,558	
	Total	22	3,68	,995	,212	
26.Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.	Özel Sektör	16	2,06	,854	,213	,391
	Kamu Sektörü	6	2,50	1,643	,671	
	Total	22	2,18	1,097	,234	
27.Kaynaştırma öğrencileri için	Özel Sektör	16	4,56	,512	,128	,376

fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.	Kamu Sektörü	7	4,71	,488	,184	
	Total	23	4,61	,499	,104	
28.Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.	Özel Sektör	16	4,81	,403	,101	,770
	Kamu Sektörü	7	4,29	1,496	,565	
	Total	23	4,65	,885	,184	
29.Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.	Özel Sektör	16	4,81	,403	,101	,770
	Kamu Sektörü	7	4,29	1,496	,565	
	Total	23	4,65	,885	,184	
30.Kaynaştırma öğrencileri için sınıf içi düzenlemeler yapılmalıdır.	Özel Sektör	16	4,75	,447	,112	,948
	Kamu Sektörü	7	4,43	1,134	,429	
	Total	23	4,65	,714	,149	
31.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.	Özel Sektör	16	4,81	,403	,101	,770
	Kamu Sektörü	7	4,29	1,496	,565	
	Total	23	4,65	,885	,184	
32.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.	Özel Sektör	16	4,81	,403	,101	,770
	Kamu Sektörü	7	4,71	,488	,184	
	Total	23	4,78	,422	,088	
33.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.	Özel Sektör	16	4,81	,403	,101	,770
	Kamu Sektörü	7	4,71	,488	,184	
	Total	23	4,78	,422	,088	
34.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.	Özel Sektör	16	4,69	,479	,120	,948
	Kamu Sektörü	7	4,71	,488	,184	
	Total	23	4,70	,470	,098	

35.Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmetiçi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.	Özel Sektör	16	4,69	,479	,120	,716
	Kamu Sektörü	7	4,71	,488	,184	
	Total	23	4,70	,470	,098	
36.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.	Özel Sektör	16	4,63	,500	,125	,156
	Kamu Sektörü	7	4,00	1,155	,436	
	Total	23	4,43	,788	,164	
37.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapılmalıdır.	Özel Sektör	16	4,38	,500	,125	,165
	Kamu Sektörü	7	4,71	,488	,184	
	Total	23	4,48	,511	,106	
38.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.	Özel Sektör	16	4,50	,730	,183	,134
	Kamu Sektörü	7	4,86	,378	,143	
	Total	23	4,61	,656	,137	
39.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları yapılmalıdır.	Özel Sektör	16	4,56	,512	,128	,528
	Kamu Sektörü	7	4,71	,488	,184	
	Total	23	4,61	,499	,104	
40.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapılmalıdır.	Özel Sektör	16	4,50	,516	,129	,085
	Kamu Sektörü	7	4,86	,378	,143	
	Total	23	4,61	,499	,104	
41.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetiçi eğitimi düzenlemelidir	Özel Sektör	16	4,38	,619	,155	,053
	Kamu Sektörü	7	4,86	,378	,143	
	Total	23	4,52	,593	,124	
42.Kaynaştırma uygulamaları	Özel Sektör	16	4,75	,447	,112	,272

kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.	Kamu Sektörü	7	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,83	,388	,081	
43.BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)'ü öğretmenler hazırlamalıdır.	Özel Sektör	16	3,63	1,025	,256	,276
	Kamu Sektörü	7	3,43	1,397	,528	
	Total	23	3,57	1,121	,234	
44.BEP ve BÖP'ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.	Özel Sektör	16	3,81	,981	,245	,114
	Kamu Sektörü	7	4,43	1,134	,429	
	Total	23	4,00	1,044	,218	
45.BEP ve BÖP'ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.	Özel Sektör	16	3,56	,964	,241	,262
	Kamu Sektörü	7	3,57	1,134	,429	
	Total	23	3,57	,992	,207	
46.BEP ve BÖP'ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.	Özel Sektör	16	3,63	,885	,221	,007
	Kamu Sektörü	6	5,00	,000	,000	
	Total	22	4,00	,976	,208	
47.BEP ve BÖP'ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.	Özel Sektör	16	4,25	,683	,171	,413
	Kamu Sektörü	6	4,67	,516	,211	
	Total	22	4,36	,658	,140	
48.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.	Özel Sektör	16	4,56	,727	,182	,948
	Kamu Sektörü	7	4,86	,378	,143	
	Total	23	4,65	,647	,135	
49.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.	Özel Sektör	16	4,44	,629	,157	,085
	Kamu Sektörü	7	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,61	,583	,122	

50.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur	Özel Sektör	16	4,44	,814	,203	,133
	Kamu Sektörü	7	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,61	,722	,151	
51.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.	Özel Sektör	16	4,75	,447	,112	,384
	Kamu Sektörü	7	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,83	,388	,081	
52.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.	Özel Sektör	15	4,00	,926	,239	,805
	Kamu Sektörü	7	4,29	,951	,360	
	Total	22	4,09	,921	,196	
53.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.	Özel Sektör	16	3,50	1,155	,289	,274
	Kamu Sektörü	7	3,14	1,676	,634	
	Total	23	3,39	1,305	,272	
54.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.	Özel Sektör	16	3,88	,885	,221	,005
	Kamu Sektörü	7	4,71	,488	,184	
	Total	23	4,13	,869	,181	
55.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.	Özel Sektör	16	4,31	,602	,151	,353
	Kamu Sektörü	7	4,43	1,134	,429	
	Total	23	4,35	,775	,162	
56.Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.	Özel Sektör	16	4,38	,500	,125	,346
	Kamu Sektörü	7	4,43	1,134	,429	
	Total	23	4,39	,722	,151	
57. Kaynaştırma uygulamaları	Özel Sektör	16	4,13	,885	,221	,336

kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.	Kamu Sektörü	7	4,29	1,254	,474	
	Total	23	4,17	,984	,205	
58. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmetiçi eğitimi yapılmalıdır	Özel Sektör	16	4,56	,512	,128	,130
	Kamu Sektörü	7	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,70	,470	,098	
59. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır	Özel Sektör	16	4,38	,500	,125	,165
	Kamu Sektörü	7	4,86	,378	,143	
	Total	23	4,52	,511	,106	
60. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır	Özel Sektör	16	4,50	,516	,129	,085
	Kamu Sektörü	7	4,86	,378	,143	
	Total	23	4,61	,499	,104	
61. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenden destek alınmalıdır	Özel Sektör	16	4,69	,479	,120	,190
	Kamu Sektörü	7	4,86	,378	,143	
	Total	23	4,74	,449	,094	
62. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır	Özel Sektör	16	4,44	,512	,128	,053
	Kamu Sektörü	7	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,61	,499	,104	
63. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır	Özel Sektör	16	3,81	,655	,164	,003
	Kamu Sektörü	7	4,71	,756	,286	
	Total	23	4,09	,793	,165	
64. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır	Özel Sektör	16	3,69	,793	,198	,041
	Kamu Sektörü	7	3,00	,577	,218	
	Total	23	3,48	,790	,165	

65. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle işbirliği sağlanmalıdır	Özel Sektör	16	4,69	,479	,120	,272
	Kamu Sektörü	7	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,78	,422	,088	
66. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır	Özel Sektör	16	4,63	,500	,125	,190
	Kamu Sektörü	7	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,74	,449	,094	
67. Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır	Özel Sektör	16	4,38	,806	,202	,088
	Kamu Sektörü	7	5,00	,000	,000	
	Total	23	4,57	,728	,152	

Okul yöneticilerinin sektör değişkeninin engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarına ilişkin hipotez testlerinde de “Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.”, “Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.”, “Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.”, “BEP ve BÖP’ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.”, “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.”, “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır.” ve “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır.” görüşleri hariç, okul yöneticilerinin sektörlerine göre bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir. Ancak tabloların ayrıntılı olarak incelenmesi durumunda aşağıdaki sonuçların gözlemlendiği görülecektir.

Tablo 4.15’te okul yöneticilerinin sektör değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Okul Yöneticilerinin Kaynaştırma Uygulamaları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Elde Edilen Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma

uygulamaları amacına hizmet etmektedir.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,50 (Kararsızım), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,00 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,13 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,29 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,38 (Kararsızım), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,14 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,50 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,14 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık görülmüştür. “Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,81 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,43 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 1,88 (Katılmıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 2,57 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.15’te okul yöneticilerinin sektör değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Uygulamalarına Dahil Edilen Çocuklar Hakkındaki Okul Yöneticilerinin Görüşlerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanılanan öğrenciler dahil edilmelidir” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) tarafından tanılanan öğrenciler dahil edilmelidir” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,13 (Kararsızım), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,86 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,50 (Kararsızım), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,14 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiper aktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiper aktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,69 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,86 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,31 (Kararsızım), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,71 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.” maddesinde özel sektörde çalışanların

derecesi 4,00 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,14 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

6. “Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,56 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,57 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,63 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,57 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
8. “Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,38 (Kararsızım), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,14 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,81 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,14 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.15’te okul yöneticilerinin sektör değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Uygulamaları İçin Gelen Çocukların Okula Kabul Ve Kayıtlarının Nasıl Yapıldığına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından bir farklılık görülmemiştir. “Başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir” maddesinde özel sektörde

- çalışanların derecesi 2,80 (Kararsızım), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,00 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,56 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,67 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  3. “RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,25 (Kararsızım), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,50 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  4. “Özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,06 (Kararsızım), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,33 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  5. “Her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 2,94 (Kararsızım), kamu sektöründe çalışanların derecesi 2,33 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  6. “Evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 2,94 (Kararsızım), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,50 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  7. “Özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 2,50 (Katılmıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 2,33 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

8. “Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Özel eğitim öğrencileri engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,31 (Kararsızım), kamu sektöründe çalışanların derecesi 2,57 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,44 (Kararsızım), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,14 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.15’te okul yöneticilerinin cinsiyet değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Başlamadan Yapılan Ön Hazırlıklara İlişkin Bulgular ” incelendiğinde;

1. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,69 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,67 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 2,06 (Katılmıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 2,50 (Katılmıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.15’te okul yöneticilerinin cinsiyet değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Yapılan Fiziksel Ortam Düzenlemelerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,81 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,29 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,81 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,29 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma öğrencileri için sınıf içi düzenlemeler yapılmalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma öğrencileri için sınıf içi düzenlemeler yapılmalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,43 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.15’te okul yöneticilerinin sektör değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Kapsamında Okulda Yapılan Eğitim Çalışmalarına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,81 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,29 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,81 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,81 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,69 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmet içi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmet içi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,69 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.15’te okul yöneticilerinin sektör değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Kapsamında Okul Yöneticilerinin Görev ve Sorumluluklarına İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde

rehberlik etmelidir.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,63 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,00 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

2. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapmalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapmalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,38 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP programı hazırlamalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,50 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,86 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları yapmalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları yapmalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapmalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapmalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,50 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,86 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,38 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,86 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

7. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,75 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.15’te okul yöneticilerinin sektör değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “BEP ve BÖP’ün Kimler Tarafından Hazırlanmış İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)’ü öğretmenler hazırlamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)’ü öğretmenler hazırlamalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,63 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,43 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “BEP ve BÖP’ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık vardır. “BEP ve BÖP’ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,81 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,43 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “BEP ve BÖP’ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “BEP ve BÖP’ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,56 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,57 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “BEP ve BÖP’ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “BEP ve BÖP’ü RAM (Rehberlik Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,63 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

5. “BEP ve BÖP’ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “BEP ve BÖP’ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,25(Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,67 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.15’te okul yöneticilerinin sektör değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Yaşanan Sorunlara İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşlerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,86 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,44 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,44 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,75 (Kesinlikle

- Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
5. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,00 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,29 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  6. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,50 (Kararsızım), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,14 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  7. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum problemleri bir sorundur.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,88 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  8. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,31 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,43 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
  9. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,38 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,43 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

10. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,13 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,29 (Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.15’te okul yöneticilerinin sektör değişkeni ile engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi sorularından “Kaynaştırma Eğitimi Uygulamasına Yönelik Yaşanan Sorunlara İlişkin Okul Yöneticilerinin Önerilerine İlişkin Bulgular” incelendiğinde;

1. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmet içi eğitimi yapılmalıdır” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmetiçi eğitimi yapılmalıdır” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,56 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
2. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,38 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,86 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
3. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,50 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,86 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
4. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenlerden destek alınmalıdır” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenlerden destek alınmalıdır” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,69 (Kesinlikle Katılıyorum),

kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,89 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

5. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık olmamalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,44 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
6. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,81 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 4,71 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
7. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 3,69 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 3,00 (Kararsızım) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
8. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle iş birliği sağlanmalıdır” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle iş birliği sağlanmalıdır” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,69 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
9. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,63 (Kesinlikle Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.
10. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır.” maddesine verilen cevaplarda sektör değişkeni açısından

farklılık vardır. “Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır.” maddesinde özel sektörde çalışanların derecesi 4,38 (Katılıyorum), kamu sektöründe çalışanların derecesi 5,00 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde olduğu tespit edilmiştir.

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmanın amacı, engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi amacıyla yapılmış olup aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin bu uygulamaya yönelik genel tutumlarının olumlu olduğu gözlenmiştir. Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin görev yaptığı okullarda kaynaştırma uygulamasına tabii çocuklar bulunmakta olup, toplamda 23 okul yöneticisi ile google formlar üzerinden yapılan ve 67 adet tutum cümlesinden oluşan bir anket gerçekleştirilmiştir. Taşdemir ve Özbesler (2017) tarafından yapılan araştırmada da öğretmen ve okul ile iş birliğinin önemi üzerinde durulmuştur. Okul yöneticilerinin kaynaştırma uygulamaları hakkındaki görüşleri değerlendirildiğinde, bu uygulamaları yararlı olarak değerlendirmelerine karşın aynı zamanda amacına hizmet etmeyen uygulamalar olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir.

Araştırmanın sonuçlarına demografik özellikler açısından baktığımızda katılımcıların yüzde 43,5'i erkeklerden, yüzde 46,5'i kadınlardan oluşmaktadır. Gelir durumu bağlamında katılımcıların yüzde 78,3'ü "orta" seviyede gelire sahip iken bunu yüzde 17,4 ile "yüksek" gelire sahip katılımcılar takip etmektedir. Bolat ve Ata (2017)'de yaptıkları araştırmalar sonucunda benzer sonuçlara ulaşmışlardır.

Katılımcıların yüzde 69,6'sı özel sektörde çalışırken yüzde 30,4'ü ise kamu sektöründe çalışmaktadır. Ayrıca katılımcıların yüzde 69,6 derecesinde çoğunlukla "lisans" mezunu, yüzde 30,4 ise "lisansüstü" mezunu olduklarını gözlemliyoruz.

Araştırmaya katkı sağlayan katılımcıların yaş dağılımlarına baktığımızda da yoğunlaşmanın 45-54 yaş arasında toplandığını görüyoruz. 45-54 yaş aralığının derecesi yüzde 52,2 iken 35-44 yaş aralığının derecesinde ise yüzde 21,7 gibi bir dağılım gözlemliyoruz.

Araştırmanın sonuçlarına göre aşağıdaki önerilerde bulunulabilir;

- Kaynaştırma uygulamaları için okullara yönlendirilen çocukların gelişimsel değerlendirmelerine gerekli hassasiyet okul yöneticileri tarafından gösterilmemektedir.

- Kaynaştırma uygulamalarında gerekli personel desteği sunulmamaktadır.
- Kaynaştırma uygulamalarının amacına ulaşmasına yardım etmesi açısından ön hazırlık çalışmalarına önem verilmelidir.
- Okul yöneticilerinin cinsiyet değişkeni ile “engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi” sorularına verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir.
- Okul yöneticilerinin yaş değişkeni ile “engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi” sorularına verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir.
- Okul yöneticilerinin öğrenim düzeyi değişkeni ile “engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi” sorularına verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir.
- Okul yöneticilerinin gelir durumu değişkeni ile “engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi” sorularına verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir.
- Okul yöneticilerinin sektör değişkeni ile “engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesinde okul yönetiminin tutumlarının değerlendirilmesi” sorularına verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir.

Kimlerin kaynaştırma eğitimi aldığına ilişkin cevaplardan en fazla kodlananın RAM tarafından gönderilen özel gereksinimliler, bedensel engeli olanlar ve ağır düzeyde engeli olmayan öğrenciler olmuştur. Kaynaştırma eğitimi alan çocukların okula kayıt ve kabullerinin nasıl yapıldığına ilişkin görüşleri değerlendirildiğinde okula başvuran tüm çocukların alındığı konusunda kararsız kalınmış lakin gene de yönetmelik doğrultusunda kayıt yapıldığı ortaya çıkmıştır. Okul yöneticilerinin kaynaştırma eğitimi alan çocukları sınıflara yerleştirirken ön hazırlık yapılmadığı ortaya konmuştur. Okul yöneticilerinin kaynaştırma eğitimi alan çocuklara yönelik olarak okullarında fiziksel ortam düzenlemelerinden en çok rampalı merdiven düzenlemesi ile tuvalet ve lavabo düzenlemesi yaptıkları belirlenmiştir. Okulda yapılan eğitim çalışmalarının velilere ve öğretmenlere yönelik olarak gerçekleştirildiği sonucuna ulaşılmıştır. BEP ve BÖP'ü kimlerin hazırlaması gerektiğine ilişkin bulgular incelendiğinde en fazla kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır denilmiştir ancak buna çok yakın sonuçlar da vardır. Özel eğitim öğretmeni sınıf öğretmeni ile birlikte hazırlamalıdır ve RAM hazırlamalıdır seçenekleri de bunu takip etmektedir. Bu

verilerden okul yöneticilerinin yetersiz bilgiye sahip olduğu görülmüştür. Okul yöneticilerinin karşılaştıkları sorunların başındamesleki yetersizlik ve personel yetersizliği gelmektedir. Bu bilgileri öğretmenlerin çocuğu istememesi ve sınıfların kalabalık olması takip etmektedir. Bu sorunların yaşanmaması ve kaynaştırma eğitiminin başarıya ulaşması için ise velilerle iş birliği sağlanması, hizmetiçi eğitimlerin yapılması ve özel eğitim ve rehber öğretmenlerden destek alınmasının gerekliliği ortaya çıkmıştır. Saraç ve Çolak'ın (2012) araştırmasında da öğretmenlerin kaynaştırma öğrencilerinin problem davranışlarından kaynaklanan sıkıntılar yaşadığı belirtilmiştir. Bu çalışmada da okul yöneticilerinden edinilen bilgiler doğrultusunda sınıfta kaynaştırma öğrencisi istemeyen öğretmenlerin ve velilerin varlığı sorunlar teşkil etmektedir.

Bu sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

1. Eğitim kurumlarında görev yapan okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin, kaynaştırma eğitimi ile ilgili çalışmalara katılıp bu konuda kendilerini eğitip, gelişmeleri gerekmektedir.
2. Kaynaştırma uygulamaları için okullara yönlendirilen çocukların eğitimi için ekstra çaba sarf edilmesi gerektiğinin bilincinin oluşturulması gerekmektedir.
3. Personel yetersizliği büyük bir sorundur. Okullara kaynaştırma eğitimi konusunda eğitimli personel desteği sunulmalıdır.
4. BEP ve BÖP hazırlama konusunda daha çok çalışılmalı ve bu eğitim planları ekip çalışmaları ile desteklenmelidir.
5. Kaynaştırma eğitimi için özel eğitim öğretmenlerinin yetiştirilmesi teşvik edilmelidir.

KAYNAKÇA

- Aral, N. ve Dikici, A. (1998). Normal Gelişim Gösteren Çocukların Özel Gereksinimi Olan Akranları Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi. VIII. Ulusal Özel Eğitim Kongresinde Sunulan Bildiri, Edirne. 1998.
- Atay, M. (1995). Özürlü Çocukların Normal Çocuklarla Birlikte Eğitim Aldıkları Kaynaştırma Programına Karşı Öğretmen Tutumları Üzerine Bir Çalışma. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ayyıldız, E. (2007). Çok Engelli Çocuklarda Erken Müdahale. *Sapiens: Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Dergisi*. 10 (1), 46-49.
- Batu, S. ve Kırcaali, G. (2007). *Kaynaştırma*. Ankara: KÖK Yayıncılık.
- Bayraklı, H. ve Sucuoğlu, B. (2017). *Okul öncesinde kaynaştırma aile eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Bilir, Ş. (1999). *Özürlü çocuklar ve eğitimleri*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö. A., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Cresswell, J. (2012). *Educational research*. Boston: Pearson Education.
- Çilenti, K. (1984). *Eğitim teknolojisi ve öğretim*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Diken, İ. (1998). Sınıfında Zihinsel Engelli Çocuk Bulunan Ve Bulunmayan Sınıf Öğretmenlerinin Zihinsel Engelli Çocukların Kaynaştırılmasına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Bolat, E. ve Ata, N. (2017). Kaynaştırma Eğitimi Uygulamaları Hakkında Okul Yöneticilerinin Görüşleri. *Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 7 (14), 35-40.
- Eripek, S. (2004). *Özel gereksinimi olan çocuklar ve özel eğitim*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

- Ertürk, S. (1997). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Meteksan.
- Glesne, C. (2013). *Nitel araştırmaya giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Güldenoğlu, B. (2008). Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilerde Okuduğunu Anlama Becerilerinin Desteklenmesi. *Özel Eğitim Dergisi*. 9 (2), 51-63.
- Kargın, T., Acarlar, F. ve Sucuoğlu, B. (2005). Öğretmen, Yönetici ve Anne Babaların Kaynaştırma Uygulamalarına İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi. *Özel Eğitim Dergisi*. 4 (2), 55-76. 2005.
- Karşal, E. ve Malkoç, T. (2013). Okul Öncesi Dönemi İşitme Engelli Çocuklarda Müzik Eğitimi. *The Journal of Academic Social Science*. 1(1), 168-181.
- Kayaoğlu, H. (1999). Bilgilendirme Programının Normal Sınıf Öğretmenlerinin Kaynaştırma Ortamındaki İşitme Engelli Çocuklara Yönelik Tutumlarına Etkisi. *Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Meb. (2019). *2009-2010 Yılı Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kurum ve Öğrenci Sayıları*. http://orgm.meb.gov.tr/Istatistikler/2009-2010GENEL_SONUC.pdf [Erişim Tarihi: 20.04.2019]
- Öncül, N. ve Batu, S. (2004). Kaynaştırma Uygulaması Yapılan Bir İlköğretim Okulunda Normal Çocuk Annelerinin Kaynaştırma Uygulamasına İlişkin Görüşleri. 14. Ulusal Özel Eğitim Kongresi, Bolu, 2004.
- Özbaba, N. (2000). Normal Çocuk Annelerinin Kaynaştırma Uygulamasına İlişkin Görüşleri. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Özdoğan, B. (2000). *Çocuk ve oyun çocuğa oyunla yardım*. Ankara: Anı Yayıncılık, Ankara.
- Ruffolo, M.C. and Evans, M.E. (2003). E.P. Primary Prevention Programs for Children In The Social Service System. *Journal of Primary Prevention*. 23(4), 425.
- Saraç, T. ve Çolak, A. (2012). Kaynaştırma Uygulamaları Sürecinde İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlarına İlişkin Görüş Ve Önerileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 8 (1), 25-32.

- Sarı, H. (2005). *Ağır ve çok engelli öğrencilerin etkili kaynaştırılması için stratejiler, 'özel gereksinimli çocuklar ve özel eğitime giriş'*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Sarı, H. (2000). Ananalysis of the Policies and Provision for Children With Special Educational Needs in England and Turkey. *Master Thesis*, Oxford Brooks University, Oxford.
- Sarı, H. (2002). *Özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitimleriyle ilgili öneriler*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Sucuoğlu, B. ve Kargin, T. (2008). *İlköğretimde kaynaştırma uygulamaları yaklaşımlar, yöntemler, teknikler*. İstanbul: Morpa Yayınları.
- Taşdemir, H. ve Özbesler, C. (2017). Kaynaştırma Eğitimine Devam Eden Çocukların Karşılaştıkları Sorunların Okul Ortamında Sosyal Hizmet Uygulamaları Perspektifinde Değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 49(4), 22-25.
- Taymaz, H. (2009). *Okul yönetimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- T.C Milli Eğitim Bakanlığı. (2001). *Özel eğitim rehberlik ve danışma hizmetleri genel müdürlüğü, ilköğretim okulu orta düzeyde öğrenme yetersizliği olan çocuklar eğitim programı*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Temir, D. (2002). Normal Çocuk Annelerinin Kaynaştırma Uygulamasına İlişkin Görüşleri. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Turhan, C. (2007). Kaynaştırma Uygulaması Yapılan İlköğretim Okuluna Devam Eden Normal Gelişim Gösteren Öğrencilerin Kaynaştırma Uygulamalarına İlişkin Görüşleri. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Uysal, A. (1995). Öğretmen ve Okul Yöneticilerin Zihin Engelli Çocukların Kaynaştırılmasında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Görüşleri. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.

- Yıldız, S. ve Gürler, S. (2018). Görme Engelli Bireylerin Engelli Haklarına Dair Bilgi Düzeylerinin Ölçülmesi-Ankara Örneği. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (KÜSBD)*. 8 (1), 241-268.
- Yılmaz, B. (2004). Engelli Kullanıcılar İçin Temel Eğitim Binaları Tasarımının Kaynaştırma Eğitimine Yönelik İncelenmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.

EKLER

Ek A.1. Kişisel Bilgi ve Görüş Formu

Cinsiyet:	☐ Erkek	☐ Kadın				
Yaş:	☐ 15-24	☐ 25-34	☐ 35-44	☐ 45-54		
Eğitim Düzeyi:	☐ Lisans	☐ Yüksek Lisans				
Gelir Durumu:	☐ Düşük	☐ Orta	☐ Yüksek			
Sektör:	☐ Özel Sektör	☐ Kamu Sektörü				
S. N.		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Kaynaştırma uygulamaları amacına hizmet etmektedir.					
2	Kaynaştırma uygulamaları öğrenciler açısından faydalıdır.					
3	Kaynaştırma uygulamaları yarı zamanlı uygulandığında faydalı bir uygulamadır.					
4	Kaynaştırma uygulamaları uygun koşullar sağlanırsa fayda sağlar.					
5	Kaynaştırma uygulamalarından faydalanma bireye göre farklılık gösterir.					
6	Kaynaştırma uygulamalarının çocuklara fayda sağladığını düşünmüyorum.					
7	Kaynaştırma uygulamalarına rehberlik ve araştırma merkezi (RAM)					

	tarafından tanılanan öğrenciler dahil edilmelidir.					
8	Kaynaştırma uygulamalarına yaygın gelişimsel bozukluğu olan öğrenciler (otistikler vb.) dahil edilmelidir.					
9	Kaynaştırma uygulamalarına dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan öğrenciler dahil edilmelidir.					
10	Kaynaştırma uygulamalarına zihinsel engelli öğrenciler dahil edilmelidir.					
11	Kaynaştırma uygulamalarına bedensel (ortopedik) engelli öğrenciler dahil edilmelidir.					
12	Kaynaştırma uygulamalarına işitme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.					
13	Kaynaştırma uygulamalarına görme engelli öğrenciler dahil edilmelidir.					
14	Kaynaştırma uygulamalarına üstün zekalı öğrenciler dahil edilmelidir.					
15	Kaynaştırma uygulamalarına ağır düzeyde engelli olmayan öğrenciler dahil edilmelidir.					
16	Yöneticisi					

	olduğum okula başvuran tüm özel eğitim öğrencileri kabul edilmektedir.					
17	Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencileri yönetmelik doğrultusunda kaydedilmektedir.					
18	Yöneticisi olduğum okula RAM'dan gönderilen özel eğitim öğrencileri kayıt edilmektedir					
19	Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencilerinin kayıtları sınıf mevcutlarına göre ayarlanmaktadır .					
20	Yöneticisi olduğum okulda her sınıfa bir tane özel eğitim öğrencisi kayıt edilmektedir					
21	Özel eğitim öğrencisinin evi yöneticisi olduğum okula yakın okul ise kayıt yapılmaktadır					
22	Yöneticisi olduğum okula özel eğitim öğrencileri öncelikli olarak kayıt yapmaktadır					
23	Özel eğitim öğrencileri					

	engel türlerine göre sınıflara yerleştirilmektedir.					
24	Özel eğitim öğrencisi yaş grubu dikkate alınarak kayıt edilmektedir.					
25	Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapıyorum.					
26	Engelli ve engelli olmayan öğrencilerin bütünleşmesi uygulamaları başlamadan önce ön hazırlık yapmıyorum.					
27	Kaynaştırma öğrencileri için fiziksel ortam düzenlemeleri yapılmalıdır.					
28	Kaynaştırma öğrencileri için rampalı merdiven düzenlemesi yapılmalıdır.					
29	Kaynaştırma öğrencileri için tuvalet ve lavabo düzenlemesi yapılmalıdır.					
30	Kaynaştırma öğrencileri için sınıf içi düzenlemeler yapılmalıdır.					
31	Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda ailelere yönelik eğitim çalışmalarını					

	yapılmalıdır					
32	Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda öğretmenlere yönelik eğitim çalışmaları yapılmalıdır.					
33	Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda bilgilendirme amaçlı seminer çalışmaları yapılmalıdır.					
34	Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda sosyal etkinliklere yer verilmelidir.					
35	Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda hizmet içi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.					
36	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerektiğinde rehberlik etmelidir.					
37	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri eğitim ortamı düzenlemesi yapılmalıdır.					
38	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri BEP ve BÖP					

	programı hazırlamalıdır.					
39	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri izleme çalışmaları yapmalıdır.					
40	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri veli bilgilendirmesi yapmalıdır.					
41	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri hizmetçi eğitimi düzenlemelidir					
42	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında okul yöneticileri gerekli araç-gereç temin etmelidir.					
43	BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı) ve BÖP (Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı)'ü öğretmenler hazırlamalıdır.					
44	BEP ve BÖP'ü Kaynaştırma ekibi hazırlamalıdır.					
45	BEP ve BÖP'ü öğretmen okul yöneticisi ile hazırlamalıdır.					
46	BEP ve BÖP'ü RAM (Rehberlik					

	Araştırma Merkezi) hazırlamalıdır.					
47	BEP ve BÖP'ü özel eğitim öğretmeni ve sınıf öğretmeni birlikte hazırlamalıdır.					
48	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında personel yetersizliği bir sorundur.					
49	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında sınıfların kalabalık olması bir sorundur.					
50	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğretmenin çocuğu istememesi bir sorundur					
51	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında mesleki yetersizlik bir sorundur.					
52	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında ağır engellilerin kaynaştırma eğitimi için gönderilmesi bir sorundur.					
53	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında tam zamanlı kaynaştırma bir sorundur.					
54	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında öğrencilerin uyum					

	problemleri bir sorundur.					
55	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında velilerin yüksek beklentisi bir sorundur.					
56	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bilgisi olmayan bireyler bir sorundur.					
57	Kaynaştırma uygulamaları kapsamında fiziksel yetersizlik bir sorundur.					
58	Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için hizmet içi eğitimi yapılmalıdır					
59	Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için destek personel olmalıdır					
60	Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için ön hazırlık olmalıdır					
61	Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için özel eğitim ve rehber öğretmenlerden destek alınmalıdır					
62	Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için sınıflar kalabalık					

	olmamalıdır					
63	Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için kaynaştırma eğitimi özel eğitim tarafından yapılmalıdır					
64	Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için yarı zamanlı kaynaştırma yapılmalıdır					
65	Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için velilerle işbirliği sağlanmalıdır					
66	Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için aile eğitimi yapılmalıdır					
67	Kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması için donanım yetersizliği bulunmamalıdır					